

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2012/13:41

Stenografiska
uppteckningar
2012/13:41

Fredagen den 14 juni

1 § Ekonomiska och finansiella frågor

Statsrådet Peter Norman

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 14 maj 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 21 juni 2013

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar EU-nämndens sammanträde öppnat. Vi hälsar finansmarknadsminister Peter Norman med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag frågar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då frågar jag om det finns anledning att säga något om återrapporteringen från rådsmötet den 14 maj.

Anf. 2 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Själv var jag inte närvarande. Det har gått ut skriftligt material till nämnden, och jag svarar gärna på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 3, Bidrag till Europeiska rådet den 27–28 juni 2013 – Den europeiska planeringsterminen 2013. Där har vi punkt a som gäller utkast till rådets rekommendationer om 2013 års nationella reformprogram för varje medlemsstat. Det är en beslutspunkt.

Anf. 4 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ekofinrådet ska diskutera och ställa sig bakom landsspecifika rekommendationer avseende den ekonomiska politiken inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Rekommendationerna ska efter Ekofinrådets behandling godkännas av Europeiska rådet den 27–28 juni för att sedan slutgiltigt antas av Ekofin i juli. Medlemsstater som har euron som valuta får också en gemensam rekommendation. Rådet ska även anta slutsatser om Kroatiens ekonomiska program för 2013.

Kommissionen baserar sina rekommendationer på en granskning av ländernas stabilitets- eller konvergensprogram samt de nationella reformprogrammen. Regeringen välkomnar kommissionens rekommendationer, som pekar på en rad viktiga utmaningar för den ekonomiska politiken. Vi

tycker att vi liksom förra året har ett bra förhållningssätt till dessa rekommendationer som framgår tydligt i den kommenterade dagordning som har skickats till nämnden inför detta samråd. Regeringen ser rekommendationerna som ett viktigt instrument för att uppmuntra till ansvarsfull ekonomisk politik och att medlemsländerna lever upp till de mål som har satts upp inom ramen för samordning av den ekonomiska politiken.

Regeringen anser dock att beskrivningen av rekommendation 3 av systemet för att fastslå hyror och lämpliga åtgärder på hyresmarknaden inte ger en helt korrekt bild av hur systemet fungerar. Vi har därför gjort ett faktamässigt påpekande om detta. I övrigt har regeringen inga synpunkter på rekommendationerna.

Jag kan konstatera att arbetsmarknadsminister Hillevi Engström kommer till nämnden senare i dag, och jag överläter till henne att kommentera rekommendation 4 som rör arbetsmarknaden.

Det är avslutningsvis värt att poängtera och påminna om att en rekommendation är en uppmaning till lämplig handling och är inte bindande. Vad som är lämplig handling är ett politiskt vägval, och det är parlamenten i varje medlemsstat som ytterst beslutar om utformningen av den nationella ekonomiska politiken. I Sverige är det förstås riksdagen som avgör detta.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom rådets landsspecifika rekommendationer.

Vad gäller Kroatien ska Ekofinrådet anta slutsatser om Kroatens ekonomiska program för 2013. Slutsatserna är en del av underlaget till Europeiska rådets junimöte. Eftersom Kroatien ännu inte är medlem i EU omfattas landet inte av den europeiska planeringsterminen. Kroatien har dock självt valt att presentera sitt program för den ekonomiska politiken och dess inriktning enligt den europeiska planeringsterminens tidtabell.

Regeringen kan ställa sig bakom budskapet i förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket! Nu tog finansmarknadsministern punkterna a, b och c i ett sammanhang, som jag uppfattade det. Det var rationellt och bra gjort.

Anf. 6 LARS OHLY (V):

När det gäller de landsspecifika rekommendationerna har jag vid varje tillfälle som de har varit uppe sagt att det bör EU inte syssla med. Det är inte rimligt att man ska tro på någon sorts enda vägens ekonomiska politik som EU-kommissionen ska företräda och som länderna sedan ska anta.

Jag tycker att den svenska regeringens hållning är bra i det att man säger mycket tydligt att det här är rekommendationer som inte är bindande på något sätt. Därmed förklarar man också lite grann kraften i rekommendationerna och i beslutet som ska tas av Ekofin i juli.

Samtidigt undrar jag varför vi, om vi nu tycker att det inte finns någon anledning att följa rekommendationen, över huvud taget ska överlåta åt kommissionen att syssla med det här. Varför ska sådana rekommendationer alls utställas? Om det handlade om en gemensam politik skulle det

finnas en logik i det. Då skulle Europeiska unionen kanske komma fram till gemensamma beslut och åtgärder. Men här handlar det om landsspecifika rekommendationer som, precis som regeringen säger, varje parlament, varje stat själv har att hantera. Vi vill inte att EU ska hantera den typen av frågor.

Senast frågan var uppe på nämnden sade jag att jag tyckte att vi bör motsätta oss den här typen av rekommendationer, men jag valde att inte ha avvikande mening vid det tillfället. Vid det här tillfället säger jag att vi bör rösta emot. Vi bör inte tillåta att EU tar sig rätten att utfärda den här typen av rekommendationer. Det är fel saker att syssla med för Europeiska unionen.

Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Även jag tycker att det är felaktigt att låta EU diktera hur medlemsländerna ska styras. Det menar jag att de gör i praktiken i och med att vi ständigt och jämt går med på allting som Europeiska unionen vill att vi ska göra.

Jag gick igenom förra årets planeringstermin. Vi har påbörjat eller genomfört allting som EU har rekommenderat Sverige. Kollar man på Kroatien kan man konstatera utifrån dokument att Kroatien bland annat bör minska kostnaden för att sparka anställda och minska förmånen vid arbetslöshet. Man kan tolka det som en rekommendation om man vill. Jag tror inte att det kommer att bli en rekommendation.

Kroatien till och med välkomnar det. Nu får Kroatien göra precis som det vill, det var bara ett exempel, men jag tycker att det även finns många exempel på att vi från Sveriges sida inte tar det som någon form av rekommendation utan vi genomför det som EU vill att vi ska genomföra.

Det ska bli intressant att följa de rekommendationer som är tillsända Sverige senast, särskilt hur regeringen kommer att agera i fråga om hyresregleringen, fastighetsskatten och så vidare. Vi vet att regeringen redan har börjat agera när det gäller frågan om amorteringar. Man har tillsatt en utredning. Jag ska med spänning följa hur regeringen kommer att agera i de här frågorna framöver, och jag anmäler därmed avvikande mening.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattade att det var avvikande mening under punkterna a och c. Är det korrekt?

Anf. 9 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag tycker inte att vi ska ägna oss åt det över huvud taget, varken gällande euroländerna eller Sverige. Vi har ju gått igenom punkterna a, b och c i en klump, eller hur?

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Ja, det kanske blir enklast så.

Anf. 11 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack så mycket finansmarknadsminister Peter Norman! Från Miljöpartiets sida tycker vi att det är bra att vi får rekom-

mendationer och att det finns någon utifrån som granskar, lägger fast och ger input på den politik som de olika länderna driver.

Sedan är det, precis som Peter Norman säger, upp till varje land att i respektive parlament följa dem. Där tycker jag kanske att Sverige borde följa rekommendationerna lite noggrannare, inte minst punkt 2.4. Men det är en inrikespolitisk debatt som vi får ta senare. Jag tycker att det är värdefullt att få den här genomgången av Sveriges ekonomiska politik.

Anf. 12 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Jag kan börja med att säga att förhållningssättet baserar sig på en överenskommelse i EU-nämnden den 15 juni 2012 inför Ekofin den 22 juni 2012. När jag gjorde min föredragning var jag noga med att säga att det är rekommendationer och att varje beslut fattas av de nationella parlamenten. Därför är det inte fråga om diktat, som Johnny Skalin vill göra gällande.

Regeringen tycker att det finns ett värde i att det är en oberoende, kompetent och professionell organisation som lägger ut olika typer av förslag som syftar till att få en stabilitet i den ekonomiska politiken. Jag tror att det kan uppmuntra diskussioner om den ekonomiska politiken i medlemsländerna. En sådan stimulans för den ekonomisk-politiska diskussionen tror jag är av värde i alla medlemsländerna.

Jag tycker att formen för rekommendationerna är bra och vettig. Det viktiga är att inte bara Sverige utan alla medlemsländerna betonar det jag just sade, att vad gäller beslut är det här frågor för de nationella parlamenten och ingenting annat.

Anf. 13 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag skulle vilja lämna en synpunkt. Jag tycker att det vore önskvärt om vi kunde diskutera de här frågorna lite närmare i riksdagen. Som det är nu implementeras rekommendationerna i budgetpropositionen, och jag upplever inte att vi har någon form av debatt om de här rekommendationerna och genomförandet av dem. Jag skulle bara vilja skicka med en önskan om att vi kan börja diskutera de här frågorna lite mer ingående framöver och inte bara i EU-nämnden.

Anf. 14 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag kan bara säga till Johnny Skalin att de här rekommendationerna inte implementeras i budgetpropositionen. De är ett underlag för debatten i Sverige och även i andra länder.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag vill börja med att konstatera att vi uppfattar att man inte kan anmäla avvikande mening när det gäller punkt b under dagordningspunkt 3 eftersom det endast är euroländerna som har rösträtt avseende denna rekommendation. Med det sagt finner jag att det under punkterna a och c finns stöd för regeringens ståndpunkt. Men vi noterar avvikande mening från Vänsterpartiet beträffande punkt a och från Sverigedemokraterna beträffande punkterna a och c.

Jag har även noterat avvikande mening under punkt c, Kroatien. Det var under punkt b som jag menade att det inte går att ha någon avvikande mening.

2012/13:41
14 juni

Anf. 16 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag nämnde Kroatien som ett exempel, men jag tycker i och för sig inte att vi ska skicka någon rekommendation till dem heller eftersom det än så länge inte är något euroland.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Nej, och då uppfattar jag att det är rätt att det var avvikande mening på både a och c.

Då lämnar vi punkt 3 och går vidare till punkt 4, Genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten. Det är en beslutspunkt.

Anf. 18 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Rådet väntas anta rekommendationer och fatta beslut inom ramen för stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del. För närvarande är 20 länder i underskottsförfarande. Detta innebär att de avviker från stabilitets- och tillväxtpaktens regler om alltför stora underskott i den offentliga sektorns finanser.

Den 29 maj lade kommissionen fram ett antal rekommendationer till rådet avseende underskottsförfarandet. De kan beskrivas enligt följande: Kommissionen rekommenderar rådet att förlänga tidsfristerna för korrigering av underskotten för sex länder. Dessa är Polen, Frankrike, Nederländerna, Slovenien, Spanien och Portugal. Orsaken är den senaste tidens ekonomiska utveckling och försämrade utsikter för den kommande utvecklingen. Kommissionen föreslår att rådet beslutar att samtliga länder utom Portugal, som befinner sig i ett anpassningsprogram och därmed undantas, ska vidta åtgärder för att möta sina nya mål inom cirka tre månader.

Kommissionen bedömer att fem länder, Italien, Ungern, Litauen, Lettland och Rumänien, med tidsfrist för korrigering år 2012 har åtgärdat sina alltför stora underskott. Det föreslås därför att underskottsförfarandet för dessa länder avslutas.

Belgien bedöms inte ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att minska underskottet. Kommissionen föreslår därför att ett föreläggande utfärdas till Belgien i vilket ny tidsfrist för korrigering är 2013. Det innebär en upptrappning av underskottsförfarandet. Belgien föreslås rapportera till kommissionen senast den 21 september 2013 vilka åtgärder de avser att vidta för att följa beslutet. Kommissionen föreslår även att ett underskottsförfarande inleds för Malta, eftersom landets underskott år 2012 överskridit den tillåtna gränsen samt att den offentliga skulden inte minskat i tillfredsställande takt.

Endast länder med euro som valuta har rösträtt då beslut fattas gällande andra euroländer. Samtliga medlemsstater deltar i besluten för icke-euroländer. Berörd medlemsstats röst räknas inte.

Regeringen avser att ställa sig bakom kommissionens rekommendationer och beslut.

Anf. 19 LARS OHLY (V):

Vi var motståndare till stabilitets- och tillväxtpakten när den inrättades. Våra argument var i huvudsak att det var en centralisering av den ekonomiska politiken som vi menade ledde i en olycklig riktning.

Nu visar det sig att de här reglerna inte uppfylls av en majoritet av medlemsstaterna. Även om det är fem som undantas från underskottsförfarandet betyder det att 15 är kvar av 27. De var ju 20 från början. Jag tittar lite frågande på statsrådet.

Anf. 20 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag har inte det exakta antalet i huvudet.

Anf. 21 LARS OHLY (V):

I vilket fall som helst är det en stor del av EU:s medlemsstater som är i underskottsförfarande. Så kan man lugnt säga.

Jag vill fråga er som tyckte att det var bra med stabilitets- och tillväxtpakten vad ni tycker ska bli följderna av detta. Ska man bara tillåta det här? Länderna bryter mot den i varierande grad men ibland i ganska stor utsträckning ibland. Det är väldigt stora skillnader jämfört med de mål man har satt upp. Jag är inte någon anhängare av pakten, så jag behöver inte ta ansvar för det. Men vad tycker ni som var för den? Ska man klämma åt dem hårdare? Ska det bli definitiva beslut som innebär att länderna tvingas att rätta sig? Ska man gå in i ett Greklandsförfarande, eller vad vill ni?

Ni måste ha en tanke om detta. Ni kan inte bara sitta på rådet och säga: Ja, vi godkänner att de här länderna finns i underskottsförfarande. Och så kommer ni om ett år och säger: Ja, vi förlänger underskottsförfarandet, eller vi tar dit några nya länder som ska in i det förfarandet. Vad är tanken? Vad vill ni?

Anf. 22 BO BERNHARDSSON (S):

Tack för informationen! Jag har också en fråga om processen. Som vi hörde är det ett antal länder som befinner sig i underskottsförfarandet. Några ska tas ut ur det. Någon kommer att tas in. Vi har ett antal länder som får mer tid på sig. Vi har ingenting emot det. Jag skulle rent allmänt säga att jag tror att tidsutdräkten är väldigt viktig för att man ska begränsa de sociala skadeverkningarna och för att det inte ska bli för mycket åtstramningseffekter. Vi har ingenting att invända mot det. Vi tror att tid är viktigt när man har hamnat i den sortens djupa kris.

Det finns en historia när det gäller stabilitetspakten och hur man har handskats med den. Det finns en misstro på det sättet att man har anat att stora och viktiga länder har behandlats lite bättre och med mer givmildhet än mindre länder. Därför vill jag fråga: Hur ska man se på processen nu? Är den transparent? Är den rättvis? Har man nått fram till någon sorts vettig likabehandling av länderna? Eller finns det skäl att fortsatt känna misstro, att stora länder behandlas på ett bättre sätt än mindre?

Anf. 23 FREDRICK FEDERLEY (C):

Vi hamnar lite grann på ett sidospår. Jag tycker att det är intressanta frågor som har väckts av både Lars Ohly och Bo Bernhardsson. I grund

och botten landar de lite, tycker jag, i min gamla käpphäst om förtroendet mellan länderna och det man redovisar. Där kan den föregående diskussionen fylla en funktion. De rekommendationerna syftar även till att vi ska få förtroende för varandras ekonomier och att vi ska redovisa saker så att det blir begripligt.

Här är det 20 länder som är föremål för operationer. Nu har jag inte siffrorna framför mig, men jag anar att det finns något ytterligare land, om inte alla, som ligger och tangerar eurokriteriernas ekonomiska mål, som kan läggas till. Det finns alltså flera ekonomiska system där medlemsländer inte klarar av att leva upp till de krav som finns. Det här är en fråga om förtroendet mellan marknader och mellan länder i hela Europeiska unionen.

Jag vill inte gå så långt som Lars Ohly. Han var inne på frågor om ifall man skulle pressa dem till att genomföra en ekonomisk politik som de inte vill ha. För unionen som helhet är det ganska gravt om medlemsländerna inte lever upp till de åtaganden som de har. Det gör att man urholkar de viktiga diskussioner ni ska hålla nu i veckan och att det blir papperstigrar i stället för beslut som bör få reell verkan.

Det är väl nästan Bo Bernhardssons fråga jag instämmer i, med de här vinklingarna, för jag tror att det är en utmaning som vi alla har framför oss, oavsett hur starka eurovänner vi är. Jag som röstade ja till euron i folkomröstningen har de facto fått bevisat för mig att euron inte var redo för detta. Det var bra att Sverige inte gick med. Det är min bestämda uppfattning i dag. De andra som är med uppfyller inte ens sina egna kriterier. En sådan förening bör man nog inte vara ansluten till förrän alla är mogna att uppfylla sina egna krav.

Anf. 24 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Jag ska försöka svara så att det i bästa fall kan fungera som svar till såväl Lars Ohly och Bo Bernhardsson som Fredrick Federley.

Tillväxt- och stabilitetspakten kom till en gång i tiden för att i någon mening få ordning och reda på basala indikatorer eller basala mått i den ekonomiska politiken för medlemsländerna. I första hand är det viktigt för dem som har en och samma valuta, euron, men det är även viktigt för andra länder i och med att alla länder förstås påverkar varandra i unionen.

Om vi tar till exempel budgetunderskottet är det uppenbart att ett stort antal länder, både tidigare och även efter paktens tillkomst, har haft problem med den frågan >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Syftet är inte enbart att hålla ordning i den offentliga budgeten. Det är att försöka hålla ordning i hela ekonomin i dessa länder.

Sedan är det så som Bo Bernhardsson och även Lars Ohly är inne på, att pakten har ett legitimitetsproblem >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Det legitimitetsproblemet ligger, vill jag påstå, fortfarande kvar över pakten. Den biter kanske mindre än vad den egentligen borde bita.

Det man gjort under de senaste åren är att ändra funktionaliteten i pakten. Man har nya verktyg. Man har stramat upp processerna och så vidare. Det som hänt de senaste åren är att vi fått en långvarig och djup ekonomisk >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretess-**

lagen <<<. Ett stort antal länder försöker till exempel reformera sina pensionssystem, vilket naturligtvis tar tid.

Jag tycker att pakten har blivit bättre. Den har blivit uppstramad och har fått ett antal nya verktyg. Men den lider utan tvekan av ett legitimitetsproblem som det kommer att ta lång tid för EU att komma till rätta med.

Anf. 25 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag instämmer i delar av den kritik som har framförts. Framför allt undrar jag i det här specifika fallet varför Italien, som ligger på precis 3 procents underskott, inte ska få ytterligare krav på sig att sänka sitt underskott. Det står väl i pakten att det är under 3 procent som gäller, inte att det är 3 procent som gäller? Eller har jag missuppfattat någonting där?

Jag upplever också att man behandlar länder olika. Jag minns att i december 2011, när det var toppmöte, gick regeringsföreträdare ut och talade om vikten av att bifalla den nya pakten. Sedan gick vi med i finanspakten när frågan behandlades i riksdagen i Sverige.

Nu ser vi att man återigen går tillbaka till att undanta länderna som har underskotten, trots att man kallar krisen i Europa för en skuldcrisis och inte en eurocrisis, en kris som alltså är förorsakad av den gemensamma valutan, som inte är anpassad efter de olika ekonomiska förhållandena i unionen.

Min huvudsakliga fråga, för jag vet att regeringen inte kommer att erkänna att det är eurons fel att det ser ut som det gör, är varför man behandlar Italien på det sättet och varför man har behandlat länder olika vad gäller stabilitetskraven.

Anf. 26 LARS OHLY (V):

Eftersom 20 var med, fem tas bort och en förs till är det 16. En klar majoritet av EU:s medlemsstater finns i underskottsförfarande. Det legitimitetsproblem som Peter Norman så klokt talar om kvarstår om man inte har en idé om hur man ska komma till rätta med det. Det räcker inte med att fortsätta med den här typen av underskottsförfarande.

Vågar man ta till några hårdare åtgärder när man inte gjorde det tidigare mot de stora länderna? Och vad händer då? Jag undrar om vi kommer att se en revolt från de länder som med visst fog skulle säga: Varför ska vi utsättas för hårdare åtgärder när andra länder har klarat sig undan tidigare?

Vad har regeringen för syn på det här? Vad tycker du som finansmarknadsminister att EU ska göra för att den legitimitet som du efterfrågar ska skapas? Det är jag mycket intresserad av.

Anf. 27 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Italien har inte särbehandlats. Italien låg på ett nominellt underskott på 3 procent, och tidigare har länder med 3 procents underskott blivit avförda från programmet under förutsättning att underskottet inte förväntas öka. I den meningen är man konsistent. Det var Johnny Skalins fråga.

Vad gäller Lars Ohlys fråga vill jag säga att ett medel som man tillfört är att förlänga programmen tidsmässigt. Jag tycker att det är ett rim-

ligt ställningstagande. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

2012/13:41
14 juni

De nya verktyg som är tillämpliga, till exempel förlängning av tidsfristen för de här länderna att komma tillbaka, tycker jag är bra. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt under punkt 4. Vi går vidare till punkt 5, Kommissionens och Europeiska investeringsbankens rapport till Europeiska rådet. Frågan är ny för nämnden. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 29 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Vid Europeiska rådets möte den 28–29 juni 2012 togs ett beslut om pakten för tillväxt och sysselsättning som innehöll tillväxtskapande åtgärder på både nationell nivå och EU-nivå. Tillväxtpakten inkluderade bland annat en kapitalhöjning om 10 miljarder euro till EIB, Europeiska investeringsbanken, och lanseringen av ett pilotprojekt för projektobligationer. Vid Europeiska rådets möte den 14–15 mars i år beslutades vidare att en utvärdering av genomförandet av tillväxtpakten ska göras i juni.

Denna dagordningspunkt rör alltså en rapport om genomförandet av tillväxtpakten som Europeiska investeringsbanken och kommissionen nu ska presentera. Presentationen kommer att följas av en diskussion. Regeringen har ännu inte fått rapporten och får således återkomma till nämnden i frågan.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi går vidare till punkt 6, Ekonomiskt bistånd till Irland och Portugal. Här finns en a- och en b-punkt. Båda är beslutspunkter.

Anf. 31 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Under dagordningspunkten väntas rådet formellt besluta att godkänna förlängningarna av EFSM-lånens löptider till Irland och Portugal samt förändringar i respektive rådsbeslut.

Vid informella Ekofin i april nådde EU:s finansministrar en informell överenskommelse om en sjuårig förlängning av lånen. Ett villkor för överenskommelsen var att Irland och Portugal följer sina anpassningsprogram väl. Merparten av programmen är nu genomförda. Irlands anpassningsprogram avslutas i december 2013 och Portugals i maj 2014.

Länderna följer framgångsrikt sina anpassningsprogram och återfår gradvis tillgång till långsiktig marknadsupplåning. Regeringen ställer sig bakom förlängningen av EFSM-lånens löptider till Irland och Portugal. Dock har de slutgiltiga rådsbesluten inte skickats ut till medlemsstaterna, så vi avser att återkomma till nämnden med detta under nästa vecka.

Anf. 32 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Senast den här frågan var uppe i nämnden, som jag minns det i alla fall, när vi skulle låna ut pengar till Portugal visste man

inte ens att vi skulle låna ut pengar till Portugal. Den här gången vet man det i alla fall, så det är positivt.

Jag tycker däremot inte att man ska låna ut svenska skattemedel till Portugal, speciellt inte i och med att vi riskerar att förlora pengar på det. Det har ju framkommit av tidigare diskussioner att det har varit på det sättet. Men framför allt handlar det här om euroländer, och jag tycker att euroländerna får sköta sina egna problem. Det är de som har skapat de problem som vi nu ser i Europa, och jag tycker att de också får ta konsekvenserna av det. Jag anmäler avvikande mening.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Uppfattade jag Johnny Skalin rätt, att han anmäler avvikande mening när det gäller punkt b, alltså lån till Portugal?

Anf. 34 JOHNNY SKALIN (SD):

Både till Irland och till Portugal.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Både Irland och Portugal – då är det noterat.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i fråga om både punkt 6 a och 6 b. Vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 7, Kommissionens meddelande om en tidsplan för konvergens mot målet på medellång sikt och om tillämpningen av investeringsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten. Detta är en ny fråga för nämnden. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 36 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ekofinrådet väntas diskutera ett meddelande från kommissionen avseende dels medlemsstaternas anpassningsbanor mot sina medelfristiga budgetmål, dels tolkningen av en klausul inom ramen för den förebyggande delen av stabilitets- och tillväxtpakten.

Enligt den så kallade finanspakten ska de länder som är bundna av dess finanspolitiska bestämmelser ha ett medelfristigt budgetmål, och om detta inte är uppfyllt ska dessa länder säkerställa en snabb konvergens mot målet. Kommissionen väntas i den första delen av meddelandet redogöra för respektive berörd medlemsstats konvergens mot sitt medelfristiga budgetmål.

Sverige är inte bundet av de finanspolitiska reglerna i finanspakten, och därför berörs Sverige inte av denna del av meddelandet.

Vad gäller den andra delen av meddelandet väntas den redogöra för de initiativ som annonserades i kommissionens meddelande ”En plan för ett fördjupat EMU”, den så kallade blueprinten, från november 2012 avseende offentliga investeringar inom ramen för den förebyggande delen av stabilitets- och tillväxtpakten. Som bekant har en fakta-PM lämnats till riksdagen om meddelandet.

Initiativet har sin bakgrund i att Europeiska rådet under det senaste året upprepade gånger har framhållit behovet av att beakta offentliga investeringars betydelse i samband med finanspolitisk konsolidering. Meddelandet väntas gälla hur en undantagsklausul i den förebyggande

delen av stabilitets- och tillväxtpakten kan tolkas. Exempel från blueprinten är att i vissa fall tillåta medlemsstater att avvika från anpassningsbanan mot sitt medelfristiga budgetmål för att kompensera för utgifter förknippade med vissa offentliga investeringar som är samfinansierade av EU.

Något meddelande har ännu inte presenterats. Den senaste informationen vi har fått är att läget är något oklart gällande om meddelandet över huvud taget kommer att presenteras före Ekofin och vad det kommer att innehålla. Regeringen anser dock generellt att investeringar i real- och humankapital är förutsättningar för tillväxt. Vid tolkning av undantagsklausuler bör emellertid alltid en avvägning göras gentemot risken att stabilitets- och tillväxtpaktens regelverk kan komma att försvagas.

Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har en kort fråga: När levererades denna fakta-PM och till vem? Jag har inte fått någon information, och inte några av mina bankkamrater heller.

Anf. 38 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Den lämnades till riksdagen i februari 2013.

Anf. 39 LARS OHLY (V):

Det är väldigt svårt att säga att regeringen har stöd i uppfattning vad gäller den andra punkten eftersom vi inte vet vad den innehåller. Jag vill bara påpeka inför nämnden att det nog inte är någon här som riktigt kan ställa sig bakom en sådan punkt just nu.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det som avvikande mening när Lars Ohly säger att han inte kan ställa sig bakom detta.

Anf. 41 LARS OHLY (V):

Jag är väldigt intresserad av ifall ni kan ställa er bakom någonting om ni inte har sett meddelandet och inte heller har fått det presenterat för er.

Anf. 42 Statsrådet PETER NORMAN (M):

För det första är det här ett diskussionsärende, om jag har förstått det hela rätt.

För det andra har detta meddelande inte presenterats, och när det presenteras kommer det naturligtvis att föreläggas EU-nämnden.

Anf. 43 LARS OHLY (V):

Jag förstår att jag inte kan anmäla avvikande mening på en diskussionspunkt. Men jag vill skicka med en mycket stark synpunkt, nämligen att det är allvarligt att nämnden inte vet vad som kommer att diskuteras under den här punkten och att Sverige kanske bör framföra till kommissionen att ett sådant här meddelande bör publiceras i god tid innan man ska ta upp det på ett råd.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men vi har alla noterat medskicket från Vänsterpartiet och Lars Ohly. Med det lämnar vi punkt 7.

Vi går över till punkt 8, Konvergensrapporter från ECB och kommissionen och utvidgningen av euroområdet. Här finns punkt a och b, båda beslutspunkter. Vi noterar också att endast euroländer har rösträtt.

Anf. 45 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ekofinrådet ska ta ställning till kommissionens förslag om ett lettiskt eurointräde på en rekommendation från euroländerna. Rådet väntas även förbereda ett brev från Ekofinrådets ordförande till Europeiska rådet. Brevet redogör för Lettlands uppfyllande av konvergenskriterierna.

Lettland begärde i mars en konvergensprövning med mål att införa euro den 1 januari 2014. ECB och kommissionen har under våren förberett konvergensrapporter. Ekonomiska kriterier som ska uppfyllas för eurointräde är prisstabilitet, sunda offentliga finanser, växelkursstabilitet samt att den långa räntan inte avviker alltför mycket från räntan i euroländerna. Även hur medlemsstatens lagstiftning överensstämmer med gemenskapsrätten bedöms. Kommissionens och ECB:s slutsats från konvergensprövningen är att Lettland uppfyller alla kriterier.

Formellt beslut om införande av euron i Lettland väntas fattas vid Ekofin den 9 juli där de slutgiltiga rättsakterna ska antas efter samråd med Europaparlamentet och efter diskussion i Europeiska rådet den 27–28 juni.

Euroländernas rekommendation på kommissionens förslag antas i rådet av euroländerna. Sverige har inte rösträtt.

Anf. 46 BO BERNHARDSSON (S):

Nej, vi har ingen rösträtt. Jag har en allmän fråga som rör själva processen. Jag ställer inte frågan därför att jag misstror just Lettland utan mer av principiella skäl.

När man tidigare har tagit in länder och provat lämpligheten att ta in länder i eurozonen har man gjort rätt grava felbedömningar. Grekland är ett exempel, men även när det gäller spansk ekonomi – det var för all del i ett senare skede – har man missbedömt hur illa det var i själva verket.

Min fråga är även här allmän: Har man förbättrat processerna, och kan vi känna ökad tillförsikt att man i framtiden inte begår den typen av misstag som man begick tidigare? Även om vi inte är med, som statsrådet uttryckte det, drabbas vi faktiskt av misstag.

Anf. 47 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag har två små kommentarer, och jag kanske kan få hjälp av någon tjänsteman också.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

För det andra: EU har stramat upp och kvalitetssäkrat statistikprocessen i medlemsländerna. I bästa fall har man en mer robust statistik att ta hänsyn till nu än vad som gällde för några år sedan. Jag vet inte om någon av tjänstemännen kan svara på om rutinerna har skärpts eller inte.

Jag kan tillägga att de formella kriterierna är desamma som för de länder som kom in tidigare. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt och går vidare till punkt 9, Utarbetande av policyalternativ på klimat- och energiområdet – uppföljning av Europeiska rådets möte i maj 2013. Det är en informationspunkt.

Anf. 50 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Vid mötet kommer, på initiativ av Polen, en uppföljning av energi- och klimatfrågorna som diskuterades i Europeiska rådet i maj att göras. Polen vill lyfta upp denna dagordningspunkt för att uppmärksamma Ekofinrådet på vikten av att följa upp den ekonomiska dimensionen av kommissionens arbete med det klimat- och energipolitiska ramverket till 2030. Polen vill bland annat se en noggrann granskning av kommissionens konsekvensanalys.

Den vanliga ordningen är att kommissionens förslag och analyser avseende energi- och klimatfrågor som kan ha betydande ekonomiska konsekvenser, vilket gäller för ramverket, behandlas av Ekofinrådet och dess underkommittéer. Regeringen anser att man bör göra så även här.

Generellt vad gäller frågan om det klimat- och energipolitiska ramverket till 2030 kan jag nämna att regeringen anser att ett sådant behöver utarbetas och beslutas så snart som möjligt, bland annat för att ge europeiskt näringsliv och andra aktörer i samhället efterfrågad vägledning om EU:s klimat- och energipolitik bortom 2020.

Kommissionen förväntas följa upp grönboken med mer konkreta förslag före utgången av 2013. Regeringen återkommer då till riksdagen i detta ärende.

Anf. 51 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag är väldigt glad över att just denna punkt är en informationspunkt, så att regeringen inte behöver ta någon noggrannare ställning i detta fall. Jag utgår ifrån att man kommer tillbaka och att det då finns klarare ståndpunkter att ta hänsyn till.

För ordningens skull vill jag bara klargöra för nämnden att vi kommer att behandla frågan om grönboken på måndag i kammaren, och då har vi en reservation från S, V och MP. Det säger jag närmast för protokollets skull; vi kan inte anmäla avvikande mening eftersom det är en informationspunkt. Jag tror att det vore meningslöst att föra en debatt om dessa frågor i det här läget, utan vi får återkomma när det finns slutsatser att ta ställning till.

Anf. 52 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Det står i underlaget att Polen har uttryckt en önskan att Ekofinrådet får en roll efter EU-toppmötet. Det var en önskan, och jag tyckte att Peter Norman sade att det normala är att Ekofin går in

och granskar. Jag tror nämligen inte att det är det normala, utan detta är en nyordning. Jag misstänker att Polen vill ha upp det på Ekofin därför att de vill sänka ambitionsnivåerna.

Polen är en bromskloss när det gäller att föra EU:s miljö- och energipolitik i den riktning som regeringen vill gå. Men framför allt i den riktning som Miljöpartiet vill gå är Polen en av de största bromsklossarna. Därför är jag inte alls övertygad om att det bör vara det naturliga att Ekofin går in och kostnadsgranskar detta, utan det bör ligga kvar på miljörådet huvudsakligen. Jag ställer mig ganska tveksam till att regeringen bara ska sitta tyst. Tvärtom tror jag att det är viktigt att delta. Jag säger inte att det är fel att ha en ekonomisk redovisning av kostnader – det är inte fel – men jag tror att Polen kommer att försöka försvåra en ambitiös energi- och klimatpolitik.

Vi kommer att göra ett medskick i sakfrågan till regeringen i den reservation som vi har i näringsutskottets betänkande.

Anf. 53 PYRY NIEMI (S):

Jag tänkte vara tyst, herr ordförande, men Ulf Holm väckte liv i mig. Vi är av precis samma uppfattning, att Polen i detta fall verkligen är bakåtskrävar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det är en viktig signal att notera. Polens ambition i det här sammanhanget har en helt annan dimension än vad de tidigare svenska ambitionerna har haft, och jag utgår från att det kommer att vara så även i fortsättningen, att vi har en ambitiös klimat- och miljöpolitik. Det är ett medskick även från oss.

Anf. 54 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Jag tänkte föreslå att Fredrik Bystedt svarar mer ingående på frågan.

Anf. 55 Finansrådet FREDRIK BYSTEDT:

Det har varit en ordning där Ekofinrådet har antagit slutsatser både när det gäller internationell klimatfinansiering och EU:s interna miljöpolitik. Sedan är det upp till ordförandeskapet hur de väljer att fördela frågor mellan olika rådsformationer. Det kan variera. Det vet vi från vårt eget ordförandeskap.

Slutligen kan jag säga att vi från svensk sida har tyckt att det har varit bra att Ekofin har engagerat sig i den här frågan, eftersom också finansministrarna då får ett ägandeskap i miljö- och klimatfrågor, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det har vi sett som en orsak till att man inte har kommit så långt som vi hade hoppats från svensk sida.

Anf. 56 LARS OHLY (V):

I den här frågan vill jag nog hålla med regeringen. Polens förslag är egentligen inte dåligt, men de kan ha ett annat syfte med det än vad vi har med miljöpolitiken. Vi ska vara medvetna om det och försöka förhindra att de får något inflytande i den frågan. Egentligen ska de ekolo-

giska frågorna knyts samman med de ekonomiska för att få verklig bärkraft.

Det är inte ett dåligt förslag bara för att det kommer från Polen. Det är dåligt därför att Polen vill använda det för att förhindra en radikal miljöpolitik. Den fajten får vi nog ta både i miljørådet och i Ekofinrådet.

I den här frågan vill jag nog stödja regeringens inriktning. Men jag vill också hänvisa till den reservation vi har som debatteras och beslutas av kammaren nästa vecka.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Medskick är nog inte möjligt här, utan Ulf Holm, liksom Lars Ohly, får nöja sig med att hans uppfattning finns i de stenografiska uppteckningarna.

Vi tackar för informationen under punkt 9 och går vidare till punkt 10, Uppförandekoden för företagsbeskattning, som är en ny fråga. Det är en beslutspunkt.

Anf. 58 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ekofinrådet förväntas anta slutsatser om en rapport som behandlar arbetet med uppförandekoden för företagsbeskattning under det irländska ordförandeskapet.

Uppförandekoden för företagsbeskattning kom till 1998 och har till syfte att motverka skadlig skattekonkurrens. En särskild grupp inom rådet, uppförandekodgruppen, har inrättats för att genomföra kodens principer. Varje halvår redogör gruppen för sitt arbete i en rapport till Ekofinrådet.

Av rapporten framgår att gruppen har fortsatt sitt arbete med frysning och avveckling av skadliga skatteåtgärder. Gruppen har vidare arbetat med de frågor som ingår i det arbetspaket som beslutades av rådet i december 2011. Det handlar bland annat om att fortsätta arbetet med åtgärder för att motverka missbruket inom skatteområdet samt med att motverka skadlig skattekonkurrens i tredjeländer.

Regeringen anser att arbetet med att motverka skadlig skattekonkurrens i tredjeländer är mycket viktigt. Inom EU är det inte godtagbart att ha skatteåtgärder som strider mot uppförandekodens principer. Det bör heller inte vara godtagbart utanför EU.

I juni 2010 gav rådet kommissionen i uppdrag att påbörja diskussioner med Schweiz och Liechtenstein om principerna och kriterierna i uppförandekoden. Det är viktigt att kommissionen fortsätter med dessa diskussioner och regelbundet informerar uppförandekodgruppen om hur arbetet fortskrider.

Uppförandekodgruppen bör också fortsätta sitt arbete med frysning och avveckling samt med åtgärder för att motverka missbruk inom skatteområdet. Utkast till slutsatser finns ännu inte tillgängliga. Regeringen avser därför att återkomma i frågan.

Anf. 59 TERES LINDBERG (S):

Det här arbetet är förvisso bra. Det man kan fundera på är att en sak kan ha olika betydelse beroende på var man står politiskt. Jag skulle vilja fråga hur regeringen definierar skadlig skattekonkurrens.

Anf. 60 Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM:

Det handlar om olika regler där man kan utnyttja kryphål. Lagstiftningarna går inte hand i hand. Det är möjligt att smita undan skatt i ett land och samtidigt göra det i ett annat land genom olika typer av transaktioner.

Här handlar det om rollback – den svenska termen är frysning och avveckling. Man bevarar regler som fungerar och avvecklar skadliga regler. Det är de centrala nyckelorden här.

Anf. 61 TERES LINDBERG (S):

Det är klart att det kan få konsekvenser för Sveriges del, för till exempel bolagsskatten. Betyder det att vi förbinder oss att inte sänka eller att inte höja? Det är ju en avvägning, beroende på hur man ser på frågan.

Anf. 62 Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM:

Nej, det handlar snarare om olika typer av skatteförfarandefrågor än om nivåer på skattesatser.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Som finansmarknadsministern framhöll finns inte den rapporten ännu. Då blir det fråga om att i ett skriftligt samrådsförfarande nästa vecka tillstålla denna till nämnden. Jag gör därför ingen beslutssammanfattning på den punkten nu.

Vi lämnar punkt 10 och går till punkt 11, Ekofinrådets rapport till Europeiska rådet om skattefrågor. Det är en beslutspunkt.

Anf. 64 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ekofinrådet ska godkänna en rapport som beskriver de skattefrågor som har behandlats under det irländska ordförandeskapet. Vi förväntar oss ingen diskussion om rapporten vid mötet. Rapporten ska överlämnas till Europeiska rådet den 27–28 juni. Regeringen har inga invändningar mot utkastet till rapporten.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 12, Rapport från finansministrarna om skattefrågor inom ramen för europluspakten. Det är också en beslutspunkt.

Anf. 66 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Ekofinrådet ska godkänna en rapport från de deltagande finansministrarna om de skattefrågor som har behandlats under det irländska ordförandeskapet inom ramen för europluspakten.

Inte heller om denna rapport förväntar vi oss någon diskussion vid mötet. Rapporten ska överlämnas till Europeiska rådet den 27–28 juni. Sverige deltar som bekant inte i europluspakten. Regeringen har inga invändningar mot utkastet till rapporten.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 15, Mervärdesskattebedrägeri: Mekanism för snabba insatser – förfarande för omvänd betalningsskyldighet. Det finns en punkt a och en punkt b. Båda är beslutspunkter.

2012/13:41
14 juni

Anf. 68 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag kommer även här att försöka tillämpa economies of scale och föra ihop dessa punkter.

Syftet med behandlingen är att rådet ska nå en politisk överenskommelse om mervärdesskattebedrägerier. Punkten väntas bli en A-punkt på Ekofin. Överenskommelsen innefattar två förslag från kommissionen, en mekanism för snabba insatser mot mervärdesskattebedrägeri, QRM, samt frivillig och temporär omvänd skattskyldighet för vissa tillhandahållanden som är särskilt känsliga för bedrägerier.

Omvänd skattskyldighet innebär att köparen blir betalningsskyldig för mervärdesskatten i stället för säljaren. Man avser att anta båda förslagen i ett sammanhang, och båda ska ha en begränsad löptid till utgången av 2018.

Regeringen anser att det är angeläget att agera mot mervärdesskattebedrägerier men har tidigare motsatt sig förslaget om QRM med hänvisning till att man vill värna principen att beslut om skattefrågor fattas av rådet med enhällighet.

Ordförandeskapet har nu presenterat ett kompromissförslag om QRM i vilket mekanismerna kopplas till det vanliga förfarandet för undantag från mervärdesskattedirektivet där rådet fattar beslut med enhällighet. Övriga medlemsstater har även möjlighet att lämna synpunkter innan en medlemsstat får införa omvänd skattskyldighet. Tiden då omvänd skattskyldighet får tillämpas har vidare kortats ned jämfört med det ursprungliga förslaget från ett år till nio månader.

Om kommissionen föreslår en förlängning av mekanismen när den löper ut vid utgången av 2018 måste detta godkännas av rådet med enhällighet. Regeringen anser därför att överenskommelsen kan stödjas. Det finns nu ett starkt stöd för överenskommelsen i rådet, och ingen av de andra medlemsstaterna motsätter sig förslagen.

Anf. 69 TERES LINDBERG (S):

Låt mig få helgardera. Den här frågan är beroende av andra frågor. Det har förekommit viss kohandel. Jag vill gardera mig mot att så inte längre är fallet utan att frågan står fri. Är det så?

Anf. 70 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Så är inte fallet. Det finns inga dolda budskap.

Anf. 71 LARS OHLY (V):

Håller regeringen med om att det är lite riskfyllt att lämna enhällighetsförfarandet? Även om finansmarknadsministern anser att det är möjligt att gå med på detta eftersom det finns ett enhällighetsförfarande i botten går man med på att enhällighet inte alltid är gällande på skatteområdet. Finns det inte en risk med detta?

Anf. 72 Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM:

Det nuvarande förfarandet är att man går in med en ansökan till kommissionen om omvänd skattskyldighet. Kommissionen kan välja att gå vidare till rådet med ansökan eller inte.

Det som händer i det här förslaget är att när man går in med en ansökan finns en tidsbegränsad omvänd skattskyldighet under nio månader, om kommissionen väljer att släppa fram den. Samtidigt lämnas en ansökan in om att få fortsätta att tillämpa den omvända skattskyldigheten efter niomånadersperiodens utgång.

I det första steget är det egentligen ingen skillnad mot i dag. I det andra steget är det fortfarande fråga om enhällighet. Ska det fortsätta efter nio månader är det rådet som fattar beslut.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 16, Förslag till direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning. Frågan är ny för EU-nämnden. Det är en informationspunkt.

Anf. 74 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Kommissionen ska presentera ett förslag till utvidgningen av de kategorier av inkomster och kapital som information ska utbytas automatiskt om från den 1 januari 2015 enligt det så kallade handräckningsdirektivet.

De nya kategorierna avser balanser och kapitalinkomster på finansiella konton. Förslaget läggs fram mot bakgrund av att alla medlemsstater förväntas ingå så kallade Fatcaavtal med USA om att utbyta sådan information.

Det finns en bestämmelse i handräckningsdirektivet som innebär att en medlemsstat som erbjuder ett tredjeland mer information i skatteärenden inte får vägra en annan medlemsstat att ingå avtal om att utbyta motsvarande information. Det initiativ som Frankrike, England, Italien, Spanien och Tyskland har tagit till ett brett automatiskt informationsutbyte om balans- och kapitalinkomster på finansiella konton, det så kallade G5-initiativet, stöds av Sverige och många andra medlemsstater.

För bästa möjliga samordning med andra länder om automatiskt informationsutbyte anser regeringen att arbetet bör bedrivas vidare i ett EU-sammanhang. Det är också vad kommissionens förslag syftar till.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 17, Förslag till allmän budget för 2014. Det är en informationspunkt.

Anf. 76 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Under den här dagordningspunkten kommer kommissionen för information att presentera sitt förslag till EU:s årsbudget för 2014. Dock är det osäkert om punkten kommer att kvarstå på dagord-

ningen. Det beror på huruvida kommissionen dessförinnan har antagit sitt årsbudgetförslag.

I dagsläget finns inte någon bekräftad information från kommissionen om när man avser att presentera förslaget. Vanligtvis kommer årsbudgetförslaget i slutet av april, men givet läget i den parallella förhandlingen om nästa fleråriga budgetram är årsbudgetförslaget försenat. Under juli förväntas rådet anta sin behandling av förslaget vid Ekofinrådets budgetmöte den 25 juli. Europaparlamentet genomför sin behandling i slutet av oktober. Slutförhandling sker mellan rådet och parlamentet vid Ekofinrådets budgetmöte den 8 november.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med sin ståndpunkt och med förslag till förhandlingsposition inför den fortsatta behandlingen i rådet.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 18, Reviderade regler för marknader för finansiella instrument, Mifid/Mifir. Där finns en a- och en b-punkt. Båda är beslutspunkter.

Anf. 78 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Rådet ska nå en allmän inriktning om ett kompromissförslag från det irländska ordförandeskapet rörande reviderade regler för finansiella instrument. En informell överenskommelse nåddes i Coreper i går, och ordförandeskapet planerar att överenskommelsen ska bekräftas formellt i Coreper på måndag.

EU-kommissionen lade hösten 2011 fram förslag till en förordning och ett nytt direktiv om marknader för finansiella instrument, Mifid II och Mifir. Förslaget innebär ändringar i de regler som gäller enligt direktivet om marknader för finansiella instrument, Mifid I, som i svensk rätt genomförts huvudsakligen genom lagen om värdepappersmarknaden. Förslagen ingår som en del av många i den pågående reformeringen av det EU-rättsliga regelverket på finansmarknadsområdet. Genom förslaget kommer EU även att uppfylla sitt åtagande gentemot G20 beträffande derivatinstrument som i dag behandlas vid sidan av handelsplatser, OTC, over the counter.

Sverige ser positivt på att regelverket på värdepappersmarknadsområdet anpassas till den utveckling som har skett sedan 2007 då reglerna i det nuvarande direktivet Mifid I började tillämpas. Sverige har i förhandlingarna särskilt betonat vikten av att regelverket utformas så att det kan tillämpas på både små och stora marknader. Förslaget tar sikte främst på verksamhet som drivs av värdepappersinstitut och börser, och de innehåller många olika delar. Genom förslagen införs harmoniserade regler om ökad genomlysning av handeln med finansiella instrument.

Regeringen ser positivt på att genomlysningen ökar, men den bör inte bli så hög att den försämrar marknadens funktion. Under förhandlingarna i rådet har regeringen därför agerat kraftfullt för en reglering som tar hänsyn till små marknader som den svenska. En särskilt viktig fråga har varit räntemarknaden, och då i synnerhet statspappersmarknaden.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Om medlemsstaterna står fast vid dessa förslag och det i de återstående diskussionerna inte görs några avgörande ändringar anser regering-

2012/13:41

14 juni

en att Sverige bör ge sitt stöd till att anta kompromissförslaget som en allmän inriktning.

Anf. 79 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! När finansutskottet behandlade detta i december hade Vänsterpartiet en avvikande mening som jag inte riktigt begriper. Därför vill jag gärna ställa en fråga. Den avvikande meningen innehöll synpunkten att all handel med derivatinstrument och strukturerade produkter ska ske på reglerade handelsplatser. Jag vill veta om det är så eller inte i det här förslaget.

Anf. 80 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Det som bland annat händer med det här förslaget är att vi reglerar delar av marknaden som tidigare inte har varit föremål för reglering. Vi kommer alltså att ha tre olika typer av handelsplatser. I någon mening blir det en kraftigt skärpt reglering. Det som i dag sker internt hos olika typer av värdepappersbolag kommer i fortsättningen att vara reglerat som en så kallad OTF, organized trading facility. Det blir inte en reglerad handelsplats som Stockholmsbörsen, men eftersom vi skärper regleringen av de andra typerna av handelsplatser kommer det att bli en betydlig förstärkning av regleringen.

Anf. 81 LARS OHLY (V):

Tack! Nu begriper jag kanske något bättre vad det är jag säger. Då kvarstår den avvikande meningen. Vi tycker att det är ett steg i rätt riktning, men vi tycker att även handel med derivatinstrument ska ske på reglerade handelsplatser.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens standpunkt i detta ärende, men vi har noterat avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till punkt 19, Förslag till Europaparlamentet och rådets direktiv om inrättande av en ram för återhämtning och rekonstruktion av kreditinstitut och värdepappersföretag. Det är nu en beslutspunkt.

Anf. 83 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ordförandeskapets mål är att nå en allmän inriktning vid Ekofinmötet. Förhandlingarna i rådet är mycket tekniska och mycket komplicerade och dessutom i högsta grad politiskt känsliga. I nuläget återstår fortfarande ett antal stora frågor att såväl diskutera som avgöra. Dessa är bland annat hur det så kallade bail-in-verktyget ska tillämpas, det vill säga nedskrivning av tillgångar, om det ska vara tillåtet att tillämpa tillfälligt statligt ägande tillsammans med kapitalförstärkning samt Europeiska bankmyndighetens, EBA:s, eventuella mandat.

Såväl nämnden som finansutskottet har tidigare fått information om direktivets innehåll och vilka positioner som är viktiga för Sverige. En viktig förutsättning är fortfarande att direktivet måste vara flexibelt och ge medlemsstaterna nationell flexibilitet.

Ett område där behovet av flexibilitet är viktigt är just bail-in-verktyget som, som sagt, innebär en lagreglerad möjlighet till nedskriv-

ning av en banks skulder. Det är i mångt och mycket ett oprövat instrument, och det inte självklart att det fungerar väl i en fullskalig finanskris eftersom det kan leda till spridningseffekter mellan banker.

Den svenska hållningen är därför att vi är tveksamma till en tvingande tillämpning av det verktyget i alla lägen.

En möjlig väg framåt som nu diskuteras är att ge de medlemsstater som inte kan få tillgång till ECB:s likviditetsfaciliteter eller utnyttja European Stability Mechanism, ESM, utökad flexibilitet jämfört med övriga medlemsstater.

Regeringen kommer i de kommande förhandlingarna fortsatt att verka för att krishanteringsdirektivet måste vara flexibelt och ge medlemsstaterna möjlighet att använda de verktyg som de finner lämpliga på nationell nivå. För att förebygga och/eller avhjälpa finansiella systemkriser krävs det därför en ökad flexibilitet i direktivet.

Avslutningsvis vill jag informera nämnden om att finansutskottet informerades om läget i förhandlingarna om direktivet den 11 juni.

Anf. 84 BO BERNHARDSSON (S):

Jag ska börja med att säga att vi delar regeringens syn på det här direktivet och var det bör landa. Det bör innebära att regeringen delar vår syn.

Vi har fått rätt mycket information, och under den här tiden har optimismen varierat beträffande huruvida vi ska kunna nå framgång, framför allt när det gäller flexibiliteten och möjligheten att ta över banker. Jag skulle vilja ha en kvalificerad gissning. Var kommer det att landa till slut?

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<< Jag skulle vilja ha en kvalificerad gissning. Var slutar det? Får vi framgång för kravet på flexibilitet?

Anf. 85 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Jag ska börja med att tala lite allmänt och sedan försöka svara lite mer konkret på Bo Bernhardssons fråga. Problemet är att euroländerna har tillgång till två faciliteter som icke-euroländerna är utestängda ifrån. Det ena är likviditetsstöd i ECB, och det andra är solvensstöd via ESM. I och med att det är en sådan skillnad i spelplanen tycker vi som inte är euromedlemmar att det är rimligt att vi får andra typer av verktyg, eller åtminstone har möjlighet att använda andra verktyg, i och med att vi är utestängda från de mekanismerna. Det tycker vissa euroländer, och vissa tycker inte det.

För ett antal år sedan hade vi förhoppningar om att den krishanteringspolitik som vi har använt i Sverige skulle kunna bli ett stort inspel även i övriga länder. Det har visat sig vara mycket svårt att få gehör för vårt sätt att se på bankövertagande, till exempel att staten tar över banker temporärt under en tid. Detta har varit mycket svårt att både förstå och acceptera för andra länder som ser det som en socialisering.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

En kvalificerad gissning slutar nog med att finansministrarna och statssekreterarna får ta med sig liggunderlagen till mötet i juni. Jag tror att de som har planerat resor strax efter kommer att få stora problem.

Anf. 86 BO BERNHARDSSON (S):
Jag skulle vilja ha en gissning om vi får igenom vårt krav.

Anf. 87 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:
Det här är en extremt komplicerad förhandling. Just det faktum att det finns så många utestående frågor gör att det blir ett paket vi talar om i slutändan. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för de svaren. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 20, Övriga frågor, som är den sista punkten på dagordningen. Det är en informationspunkt.

Anf. 89 Statsrådet PETER NORMAN (M):
Herr ordförande! Ordförandeskapet väntas ge information om förhandlingsarbetet avseende insättningsgarantidirektivet. Kommissionen presenterade i juli 2010 ett förslag till ett omarbetat insättningsgarantidirektiv. Förslaget syftar till att harmonisera och stärka insättningsgarantisystemen i EU och därigenom öka konsumenternas skydd samt främja den finansiella stabiliteten. Förslaget innebär bland annat att det införs harmoniserade regler för finansieringen av insättningsgarantisystemen, att utbetalningstiden vid ersättningsfall förkortas och att informationen till insättarna förbättras.

Förhandlingarna har förts i rådet sedan hösten 2010. En allmän inriktning antogs i juni 2011. Sedan september 2011 har förhandlingar förts med Europaparlamentet, och förhandlingarna är ännu inte avslutade. Den största utestående frågan rör finansieringen av insättningsgarantisystemen.

Kommissionen presenterade i juni 2012 ett förslag till krishanteringsdirektiv, BRRD. Krishanteringsdirektivet har direkta kopplingar till insättningsgarantidirektivet vad gäller frågor om finansiering och hur medel i insättningsgarantifonderna kan få användas vid avveckling av banker. Krishanteringsdirektivet förhandlas fortfarande i rådet. Det har varit ett uppehåll i förhandlingarna avseende insättningsgarantidirektivet sedan juli 2012.

Regeringen anser att finansieringskopplingarna till krishanteringsdirektivet innebär att de båda direktiven måste hanteras parallellt.

Jag vill också kort nämna att ordförandeskapet har sagt att man under den informella frukosten planerar att kommissionen ska presentera sitt meddelande om den sociala dimensionen av EMU, detta under förutsättning att kommissionen har lagt fram sitt meddelande före Ekofinmötet, vilket vi i dagsläget inte vet om det sker. Arbetet med den sociala dimensionen av EMU är, som arbetsmarknadsminister Hillevi Engström informerat nämnden om, en del i det bredare arbetet med en fördjupning av EMU.

Regeringens utgångspunkt är att arbetsmarknadsfrågor och sociala frågor ska hanteras inom de existerande strukturerna och i EU-27-format.

Vi vill inte se en utveckling som försvagar medlemsstaternas befogenheter på dessa områden. Arbetsmarknadens parter roll måste också respekteras.

Diskussionen om den sociala dimensionen och fördjupningen av EMU fortsätter via Europeiska rådet i juni och troligtvis även via det informella Epscomötet i juli.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt och tackar finansmarknadsministern med medarbetare för i dag.

2012/13:41

14 juni

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (hälso- och sjukvård)

Socialminister Göran Hägglund

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (hälso- och sjukvård) den 7 december 2012

Återrapport från informellt ministermöte den 4–5 mars 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (hälso- och sjukvård) den 20–21 juni 2013

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar socialminister Göran Hägglund med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag frågar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då frågar jag socialministern om det finns anledning att säga någonting om återrapporten från möte i rådet den 7 december 2012 eller från informellt ministermöte den 4–5 mars 2013.

Anf. 92 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Herr ordförande! Det har som sagt varit två möten. Den 7 december 2012 hölls Cyperns formella ministerrådsmöte. Vi mötet antogs rådsslutsatser om donation och transplantationer av organ och rådsslutsatser om hälsosamt åldrande under hela livet. Det lades också fram en lägesrapport om rättsakten om gränsöverskridande hälsohot.

Under punkten Övrigt uppstod en diskussion om förslaget till nytt transparensdirektiv, som vi får anledning att återkomma till senare, och om insyn i medlemsstaternas system för prissättning av läkemedel.

Vi har haft en del invändningar mot förslaget. Det har bland annat handlat om att vi tycker att vi bör säkerställa att vårt mycket kostnads-effektiva generikasystem kan bevaras. Här sparar vi mycket pengar, och vi är duktiga på det området.

Inte bara Sverige utan många andra länder har haft synpunkter av lite olika karaktär. Bland annat därför presenterade kommissionen ett reviderat förslag för ett antal månader sedan. Det löser en del av problemen, men ganska mycket återstår fortfarande. Därför kommer det att behöva justeras en del innan vi är beredda att ställa oss bakom det.

EU-nämndens ledamöter kanske kommer ihåg att vi inför mötet i december hade en diskussion om det så kallade frukostdirektivet, som förvisso ligger under Landsbygdsdepartementet. Det antogs en allmän riktlinje för att få ordning på frågor som rör kaffe, cikoriaextrakt, kakao, chokladvaror, socker, sylt, gelé, marmelad och mjölkpulver.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 15, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om kliniska prövningar av humanläkemedel och om upphävande av direktiv 2001/20/EG. Det är en informationspunkt.

Anf. 94 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Herr ordförande! Jag ska först bara nämna att det har varit ytterligare ett möte. Det var den 4–5 mars, under det irländska ordförandeskapet, och temat var hälsa och välmående. Det fördes bland annat diskussioner om övervikt bland barn och om rökfria miljöer, och medlemsstaterna redogjorde för hur man arbetar med dessa frågor.

Dessutom diskuterades patientsäkerhet och antibiotikaresistens, vilket vi har haft anledning att resonera om tidigare och som jag är angelägen om ska komma upp vid varje tillfälle för att hålla dessa frågor högt upp på dagordningen.

Herr ordförande! Kommissionen presenterade den 17 juli förra året ett förslag till EU-förordning om kliniska prövningar. Det är tänkt att ersätta ett äldre direktiv från 2001. Vi överlade med socialutskottet den 18 oktober förra året. Det nuvarande direktivet anses ha hämmat antalet kliniska prövningar i EU. Kliniska prövningar är mycket viktiga för att vi ska få fram nya läkemedel och nya metoder och kunna utveckla vården.

Kommissionen har därför beslutat att lägga fram ett förslag till förordning om kliniska prövningar. Förordningen innehåller flera nyheter. Bland annat föreslås en central webbportal dit samtliga ansökningar lämnas. Tanken är att den ska administreras av kommissionen, men ansökningarna ska bedömas av medlemsstaterna. Dessutom inför man en ansökningsprocedur för kliniska prövningar när det är mer än en medlemsstat inblandad. Det förekommer ju samarbeten över landsgränser.

Säkerhetsövervakningssystemet både förenklas och stramas upp i förslaget. Vissa incidenter som inte omfattas av prövningsprotokollet behöver inte rapporteras. Det finns redan en central databas dit man rapporterar övriga incidenter, men den behöver byggas ut. Varje klinisk prövning ska ha en sponsor, alltså en person, ett företag, en institution eller en organisation, som står bakom det. Det ska också vara möjligt att ha med-sponsorer.

Tanken med förordningen är att bestämmelser om klinisk prövning ska finnas på ett enda ställe. Kommissionens ambition är att förordningen ska kunna antas av rådet och parlamentet före Europaparlamentsvalet 2014. Det handlar om många olika rättsakter, och det är i högsta grad tveksamt om det är möjligt att klara tidsplanen. Meningen är att det ska presenteras en lägesrapport i samband med det förestående mötet.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 15 och går vidare till punkt 16 om förslag till förordning gällande medicintekniska produkter och även medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik. Det är två punkter, a och b. Båda är informationspunkter.

Anf. 96 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Två olika överläggningar hölls med socialutskottet den 20 november förra året. Regeringen har hittills ställt sig preliminärt positiv till förslagen i förordningen. Särskilt viktiga frågor för vår del i detta arbete är att estetiska produkter inte ska omfattas av regelverket för medicintekniska produkter. Produkter som inte har ett uttalat medicinskt syfte passar inte in i regelverket, tycker vi. Därför ska de sakerna hållas isär.

Vi är för en reglering av estetiska produkter, men det bör hanteras i särskild ordning. Det finns en del saker som vi är angelägna att titta på. Bland annat har Miljödepartementet framfört synpunkter som vi tar till oss när det gäller visserligen små men viktiga saker, som hur man reglerar tatueringsfärg så att personer som tatuerar sig inte får i sig läskiga ämnen.

Regeringen är principiellt emot att införa något som kan likna en godkännandeprocess för det som kallas klass III-produkter och aktiva implantat. Det kan till exempel vara hjärtklaffar. I stället tycker vi att CE-märkningen ska klargöras så att vi får tydliga kriterier för när en produkt är att anse som säker och uppfyller den avsedda prestandan. Vi tror att det är ett bättre sätt. Det andra sättet är näst intill omöjligt enligt vår myndighet Läkemedelsverket.

Det är viktigt att förslaget är utformat så att det inte medför alltför stora kostnader eller blir otympligt att hantera.

Arbetet i rådsarbetsgruppen inleddes den 9 oktober förra året och har pågått sedan dess. Eftersom båda förslagen är mycket omfattande rör sig förhandlingarna långsamt framåt, och det återstår en hel del att behandla. Vi är nog inne i 2014 innan förslaget är färdigt. Också här rör det sig om en lägesrapport.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 16 och går till punkt 17, Övriga frågor. Här svarar socialministern för punkterna e–h, om vi har uppfattat det rätt. Finns det något att anföra beträffande dessa?

Anf. 98 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Inte från min sida, men jag svarar givetvis på ledamöternas frågor.

Anf. 99 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag är lite nyfiken på punkt h om prissättningen på humanläkemedel och deras inordnade i nationella sjukförsäkringssystem. Vad handlar det om?

Anf. 100 Departementssekreterare JOAKIM SVENSSON:

Det är transparensdirektivet, samma som nämndes i återrapporten och som det uppstod en diskussion om vid det formella Epscorådet i december förra året.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt. Därmed tackar vi socialministern med medarbetare för i dag och önskar trevlig helg.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 28 februari 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 20–21 juni 2013

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Maria Larsson med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Vill statsrådet föredra något från möte i rådet den 28 februari?

Anf. 103 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det kan jag göra lite kort, men jag tror att det var överenskommet att arbetsmarknadsminister Hillevi Engström skulle föredra den rapporten.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Då väntar vi med det och går till dagordningspunkt 6, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt. Frågan är ny för nämnden. Det är en informationspunkt.

Anf. 105 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

I oktober presenterade kommissionen sitt förslag till fond för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt. Vid överläggningar med socialutskottet i denna fråga meddelade regeringen att vi starkt ifrågasätter om förslaget är i linje med subsidiaritetsprincipen. Riksdagen har i sin subsidiaritetsprövning ställt sig bakom regeringens bedömning.

Förslaget förhandlas nu, och det har förhandlats vid ett antal tillfällen. I förhandlingarna har Sverige tillsammans med likasinnade medlemsstater ifrågasatt fonden just utifrån subsidiaritetsprincipen och efterfrågat en ökad flexibilitet.

Ordförandeskapet har presenterat ett kompromissförslag som möjliggör en flexibilitet för medlemsstaterna. De kan själva avgöra om de vill delta i fonden eller inte. De medlemsstater som väljer att delta får möjlighet att använda en del av sina tilldelade strukturfondsmedel för fondens ändamål. Enligt det förslag som är presenterat kommer medlemsstaternas tilldelning av strukturfondsmedel inte att påverkas av om medlemsstaterna väljer att delta i fonden eller inte.

Regeringen stöder ordförandeskapets kompromissförslag. Vi har fått det vi efterfrågade, den ökade flexibiliteten och möjligheten att avstå från att delta.

Vid det senaste förhandlingstillfället beslutade dock ordförandeskapet att ytterligare förhandlingar krävs för att komma fram till en gemensam ståndpunkt. Vid kommande Epscomöte kommer ordförandeskapet därför

bara att ge en lägesrapport om hur långt man har kommit i förhandlingarna.

Anf. 106 LARS OHLY (V):

I dag är det här ingen beslutspunkt, så den kommer att återkomma.

Förutom subsidiaritetsprövningen, där regeringen säger att man har nått en överenskommelse som tillgodoser de kritiska ståndpunkter som riksdagen och utskottet tidigare haft, undrar jag om det verkligen är ett bra förslag. Synsättet bakom luktar starkt av välgörenhet och rättighets- och välfärdsperspektivet känns väldigt svagt.

Förutom att det i första hand ska vara ländernas eget ansvar är det också ett politiskt vägval. Tycker regeringen att det synsätt som ligger bakom förslaget är acceptabelt?

Anf. 107 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

I det ärende som vi kommer till alldeles strax om sociala investeringar har vi anfört synpunkter i precis den riktning som Lars Ohly efterfrågar, nämligen att det man bygger ska vara långsiktiga, strukturella och varaktiga förändringar och att mer riktade projektinsatser för att häva en tillfällig fattigdom inte är det långsiktigt hållbara som vi eftersträvar. Vi har varit mycket tydliga med det, och det är Sveriges hållning och ingång i många av dessa frågor.

Det vi har åberopat på den här punkten har handlat om subsidiaritetsprövningen. Vi menar att det är helt emot det EU ska göra att lägga den typen av gemensamma fonder med förverkande av gemensamma medel på sådana insatser. Här handlar det om att kunna dela ut mat och kläder till dem som är i en riktigt prekär belägenhet. Vi tycker att vi måste jobba på ett mycket mer långsiktigt sätt inom ramen för EU. Det återkommer vi till även under nästa punkt.

Anf. 108 LARS OHLY (V):

Mitt medskick blir att jag tycker att regeringen bör framföra det även under den här punkten. Om regeringen anser det och tänker framföra det är det bra om man håller ihop diskussionen och framför det även här.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Detta är en informationspunkt, där vi i protokollet kan läsa om de åsikter som partierna kan ha.

Då tackar vi för informationen under punkt 6 och går vidare till punkt 12. Nu kommer vi till de sociala investeringarna för tillväxt och sammanhållning. Frågan är ny för nämnden. Det är en beslutspunkt.

Anf. 110 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Frågorna hänger ihop bra. När det gäller den här frågan presenterade kommissionen i februari ett initiativ med inriktning på sociala investeringar. Det kallas det sociala investeringspaketet. Riksdagen har tagit del av en faktapromemoria om initiativet.

Huvuddelen utgörs av ett meddelande som syftar till att ge medlemsstaterna strategisk vägledning för att arbeta med att utveckla långsiktigt

hållbara välfärdssystem. Som stöd i det arbetet uppmanas medlemsstaterna att använda sig av EU-medel ur Europeiska socialfonden.

En viktig utgångspunkt för inriktningen är att bemöta individers olika behov genom hela livscykeln. Där nämns till exempel vikten av att organisera system för barnomsorg.

Det irländska ordförandeskapet har valt att ta fram rådsslutsatser på området för att peka ut det fortsatta arbetet med initiativet. I slutsatserna slås fast att arbetet på det socialpolitiska området, både i medlemsstaterna och på EU-nivå, bör genomsyras av det förhållningssätt som kommissionens meddelande innehåller. Där står att en modernisering av välfärdssystemen bör inriktas på att hitta långsiktigt hållbara lösningar och att resurser ska användas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. För Sverige innebär det inte något nytt, men på EU-nivå är det ett nytt synsätt på socialpolitiken som håller på att etableras.

Från regeringens sida har vi välkomnat skiftet från riktade insatser till långsiktigt hållbara lösningar. Det ligger i linje med svensk politik på området, och därför bör vi kunna stödja rådsslutsatserna.

I förhandlingarna har vi också bevakat att de etablerade arbetsmetoderna används, alltså den öppna samordningsmetoden, att man ska värna de redan befintliga strukturerna för samarbete, att inga nya processer ska introduceras och naturligtvis att den nationella kompetensen på området ska respekteras.

Anf. 111 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi tycker inte att regeringen ska acceptera rådsslutsatserna. Redan i punkt 6 blir det uppenbart att EU har en särskild syn på vilka reformer som är bra och vilka som är dåliga. Man kopplar ihop det med den europeiska planeringsterminen, vilket stärker EU:s makt över socialpolitiken.

Jag tycker inte att det är en välkommen utveckling och anmäler därför avvikande mening.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men vi noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 14, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och liknande produkter. Det är en beslutspunkt.

Anf. 113 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det var den 19 december i fjol som EU-kommissionen presenterade sitt förslag till ett nytt tobaksproduktsdirektiv. Det gamla direktivet har tio år på nacken, och en revidering var lämplig att göra vid den tidpunkten.

Sedan kan man säga att det irländska ordförandeskapet har haft ett mycket högt tempo i förhandlingarna. Jag tror att det har varit 13 rådsarbetsgruppsmöten vid det här laget, så det har varit mycket arbete, inte minst från Sveriges sida. Vi har deltagit mycket aktivt i rådsförhandlingarna.

Det är tveklöst så att tobaksfrågorna engagerar. Diskussioner och förhandlingar har varit intensiva, och det har varit ett aktivt deltagande från många håll. Det visas väl också genom att ni i dag har fått ett nytt dokument på bordet. Det kommer ständigt nya dokument. Det som ni fått i dag tillför egentligen ingenting nytt beträffande Sveriges ståndpunkt. Det var inget som berörde det som vi från svensk sida framför allt har varit engagerade i.

Kommissionens förslag till direktiv innehåller en rad olika förslag som inte minst skulle påverka innehållet i cigaretter och andra tobaksprodukter men också hur förpackningar får utformas.

Kommissionen har föreslagit att tobaksprodukter med karakteristisk smak ska förbjudas. Det är ett förslag som har diskuterats mycket. Flera medlemsstater har haft problem med definitionen av "karakteristisk smak", som man menar är för vid, svår att avgränsa praktiskt men också juridiskt och svår att tillämpa juridiskt. Flera medlemsstater har också protesterat, då de anser att förslaget skulle innebära att till exempel mentolcigaretter skulle förbjudas.

Regeringen har under förhandlingarna välkomnat att tobaksprodukter som attraherar barn och unga ska begränsas på marknaden. Det är en målsättning som ligger i linje med den av riksdagen antagna ANDT-strategin, med målet att minska allt tobaksbruk och förhindra att minderåriga börjar använda tobak. Vi har därför menat att vi kan stödja en lag om en strikt reglering av cigaretter med karakteristisk smak.

Men under förhandlingarna har regeringen klart framfört att vi inte stöder att förbudet mot tobaksprodukter med karakteristisk smak ska omfatta snus. Vi fick i samband med våra medlemskapsförhandlingar ett permanent undantag för snus. Då är vår hållning att vi också vill förbehålla oss rätten att själva reglera snusets innehåll. Det var också något som socialutskottet uttalade i samband med min statssekreterares besök i utskottet i februari.

Regeringens målsättning för det slutliga förhandlingsresultatet har varit och är fortfarande att Sverige ska bedöma och besluta om smaktillsatser och vilka snussorter som ska tillåtas säljas i Sverige. Det är bakgrunden till att vi har krävt undantag för snuset när det gäller ingrediensreglering. Det undantaget skulle även omfatta kommissionens möjlighet att överpröva ett svenskt beslut om att tillåta olika typer av svenskt snus.

Vi menar att det ska vara upp till Sverige att bedöma och bestämma vilka eventuella smakhänvisningar som ska finnas på snusförpackningarna. Också där begär vi ett undantag. Den huvudsakliga argumentationen är, som jag sade, att vi har ett permanent undantag och att vi därmed också förbehåller oss rätten att själva reglera och bestämma över innehåll och smakhänvisningar på förpackningar – så länge snuset inte får omsättas på en europeisk marknad.

Beträffande propåerna från svensk sida har några medlemsstater uttryckt förståelse för den svenska positionen, framför allt mot bakgrund av det svenska undantaget i anslutningsfördraget. Men det finns också de som aktivt har argumenterat emot det.

Sannolikt kommer vi fram till en lösning på detta först på ministerrådet, som kommer att äga rum på midsommarafton – ni andra kanske hittar på något annat att göra då, hoppas jag. Förmodligen kommer det att bli en del av ett heltäckande kompromisspaket. Det är fortfarande så

många utestående frågor att en helhet förmodligen kommer att presenteras först i samband med ministerrådet och att förhandlingar kommer att föras även vid sittande bord.

Omsättningsförbudet har vi också diskuterat. När det var uppe till förhandling var det ett kraftfullt markerande från många stater att man inte ville se svenskt snus omsättas i hela Europa. Det var något land som stödde oss i våra propåer, men det var ett ganska kompakt och aktivt motstånd. Mot den bakgrunden har det varit viktigare för regeringen att säkerställa att vi själva ska kunna bedöma och besluta om det snus som finns här. Parallellt med den frågan har vi drivit att direktivet naturligtvis inte får stå i strid med vår tryck- och yttrandefrihetsreglering, den svenska grundlagen.

Kommissionen har föreslagit att det ska införas bildvarningar och i kombination med dem även textvarningar, som kan bli betydligt större än i dag. Den rättsliga analys som har gjorts på Justitiedepartementet har gällt att omfattningen av den yta som ska tas i anspråk i och med kommissionens förslag i alltför hög grad beskär näringsidkares möjlighet att förse förpackningarna med egen text och att omfattningen av den yta som man beräknar ska tas i anspråk för att uppfylla kraven i direktivet inte är förenlig med grundlagen.

Den rättsliga analysen har kommit fram till att det kan vara svårt för Sverige att acceptera kombinerade hälsovarningar på mer än 50 procent av förpackningens fram- respektive baksida när det gäller cigarettpaket. Men en ökning till 50 procent menar vi kan vara förenlig med grundlagen.

Det här är en fråga som fortfarande är utestående och där flera medlemsstater har uttryckt olika meningar. Det finns de som vill ha betydligt större yta än det förslag på 75 procent som kommissionen har lagt fram, och det finns de som vill ha mindre. Det är i dagsläget mycket oklart var en eventuell kompromiss kommer att landa.

Som ni hör är det många utestående frågor. I dag äger Coreperförhandlingarna rum. De pågår just nu. En hel del frågor kanske löses i dag – det vet vi inte ännu – men en hel del förmodas finnas kvar till ministtermötet på midsommarafton. Det irländska ordförandeskapet är väldigt angeläget att komma fram till beslut innan deras ordförandeskap tar slut. Det innebär att det finns skäl att tro att det kommer att fattas beslut på midsommarafton, att en omröstning om direktivet kommer att ske då.

Våra främsta prioriteringar under förhandlingarna är naturligtvis fortsatt att värna ett undantag när det gäller regleringen av det svenska snuset, att vi förbehåller oss den rätten. Vi har drivit det med kraft och tydlighet, och alla är väl medvetna om vår ståndpunkt. Det gäller också att vi inte får ett direktiv som står i stark kontrast till den svenska grundlagen.

Om det fattas ett beslut på midsommarafton innebär det att förhandlingar med Europaparlamentet tar vid i vanlig ordning. Europaparlamentet har parallellt arbetat med direktivförslaget i sin egen process. Man räknar med att utskottet för miljö och folkhälsa kommer att rösta om ett yttrande i juli. Det innebär att förhandlingar mellan rådet och parlamentet kan inledas under hösten, alltså under det litauiska ordförandeskapet.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Innan vi sätter i gång den stora diskussionen vill jag, mot bakgrund av det statsrådet anført, höra om statsrådet ser ett behov av ytterligare samråd före midsommarafton. EU-nämnden sammanträder bland annat dagen före midsommarafton, så där finns det en möjlighet, om du ser ett behov av komplettering. Vi kanske kan få den frågan utredd först.

Anf. 115 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Jag tycker att det låter positivt, som en bra möjlighet att kunna göra ytterligare förankringsarbete, detta ifall vi då vet mer och det finns mer som är klarlagt i förhållande till i dag. Risker är att de utestående frågorna fortsatt ser ungefär likadana ut som i dag och att vi inte har kommit längre. Förutsatt att vi har kommit längre och då vet mer kan det finnas skäl att återkomma till EU-nämnden.

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet; sedan får vi se.

Anf. 117 FREDRICK FEDERLEY (C):

Ordförande! Tack, ministern, för redogörelsen! Jag uppskattar den tydliga positionen att man från den svenska regeringens sida anser att det svenska snuset är föremål för svenska regleringar och ingenting annat.

Jag har en direkt fråga. Om det skulle bli så att tillräckligt många andra medlemsländer hotar det svenska undantaget – som vi i och för sig har fått löfte om ska vara permanent – och på något sätt försöker inskränka det, kommer regeringen i så fall att motsätta sig förslaget i dess helhet? Jag tror att det är rätt många som är intresserade av det, också min partigrupp. För övrigt tror jag att det finns en ganska bred majoritet både hos svenska folket och här i parlamentet för att vi bör reglera detta själva så länge vi inte får exportera.

Det är ganska spännande att följa de här diskussionerna. Senast i går fick jag ett papper som hade letat sig ut från det irländska ordförandeskapet och som inte har dykt upp bland papperen i dag, så statsrådet har helt rätt i att diskussionerna i högsta grad är levande.

Jag kan se att en lång rad olika länder har en lång rad olika positioner. Jag ringde runt till vänner i parlamenten i några av länderna som ligger nära oss och kunde få fram att i Tyskland, Polen, Tjeckien, Grekland, Litauen, Italien, Estland, Danmark och Finland – det var de jag hann få tag på – finns det stora frågetecken kring rådande direktiv. Jag gör alltså bedömningen att allting kan hända vad gäller detta.

Jag är lite frågande inför att regeringen har släppt positionen att försöka få till stånd exportmöjligheter. Snus förekommer i en mängd olika former från en lång rad länder, och det är betydligt mindre reglerat och kontrollerat än i Sverige. Jag tycker också att i de texter som föreligger, som inte regeringen har producerat utan som kommer från EU-nivå, är det en ganska stor sammanblandning av effekterna av olika typer av nikotinbruk. Man använder till exempel dödssiffror, som är väl dokumenterade och belagda i forskningen om rökning, och för över dem på snustobak. Det tycker jag är besvärligt.

Eftersom jag bedömer att det fortfarande är väldigt oklart vad allting kommer att landa i skulle jag önska att regeringen fortsatte att driva frå-

gan om möjligheten till svensk export av snus, kanske framför allt av socialpolitiska skäl, till exempel när det gäller harm reduction. Vi vet att nikotinmissbruket kommer att fortsätta att finnas, och det är betydligt bättre om man i så fall har ett dokumenterat mindre skadligt nikotinintag. Ingen kan ifrågasätta rökningens skadeverkningar.

Jag får nästan en känsla av att det finns en ohelig allians mellan läkemedelsindustrin som producerar nikotinpreparat och cigarettindustrin. Det känns obehagligt. Det kommer fram fakta som inte riktigt stämmer. Det vill jag ha sagt.

Jag ger stöd till regeringen för en tydlig och klar hållning att vi i Sverige reglerar vårt eget. Den klara frågan är: Hur agerar vi om det faller?

Det finns dessutom två olika ordförandeintressen här. Nästa ordförandeskap är kritiskt till föreliggande förslag. Lika intresserat som Irland är av att få ett beslut under sitt ordförandeskap tror jag att Litauen är av att inte få ett beslut nu utan under sitt ordförandeskap. Kan ministern göra någon bedömning av hur det kan tänkas spela in? Kan det vara till vår favör till exempel vad gäller möjligheten till export?

Anf. 118 LARS HJÄLMERED (M):

Herr ordförande! Jag ska fatta mig kort. Den här snusfrågan engagerar onekligen likt frågan om vargen.

Först vill jag ta upp detta med exportförbudet. Jag kan tycka att det finns starka principiella skäl, vilket regeringen har framfört, att driva den frågan. Jag tycker också att rent pragmatiskt har vi att titta på förhandlingsläget som det är nu. Vad är det egentligen för utfall vi vill få? Jag tycker fortsatt, likt Fredrick Federley, att man kan argumentera för hävandet av omsättningsförbudet.

Det väsentliga nu är att värna det svenska undantaget på det sätt som ministern lyfter fram – att vi har det i anslutningsfördraget, att det rimliga borde vara att Sverige självt bestämmer innehåll och innehållsförteckning och att vi styr undan det som har varit uppe för diskussion, till exempel kommissionens möjlighet med delegerade akter. Då har vi vägar framåt. Antingen har vi ingen EU-reglering, ingen export, och länderna bestämmer själva, eller så har vi EU-reglering, men det blir upp till nationerna själva att avgöra.

Då kommer jag in på det som Fredrick Federley frågade om. Vad kan bli ett rimligt utfall av detta, och är regeringen beredd att köra en kompromisslös linje för att i slutändan säga nej om det inte blir så att man värnar det svenska snuset?

Anf. 119 MEERI WASBERG (S):

Vår principiella uppfattning är att det ska vara möjligt att exportera snus, men vi är glada över att regeringen har backat från det kravet i den här frågan och i stället fokuserar på det som är innehållet i direktivet. Ytterst handlar det faktiskt om att vi ska kunna behålla vårt undantag. Att parallellt med det kräva att vi ska kunna exportera kan äventyra det, och det vore olyckligt.

Samrådet skedde i februari, och det var en återrapportering i utskottet i tisdags då den här frågan om teckningsgraden, höll jag på att säga, av paketet dök upp. Jag kan tycka att det är olyckligt att frågan uppmärksammas så sent, och jag skulle gärna vilja att ministern utvecklade det

juridiska lite grann. När jag tittar på det ser jag inga rimliga skäl till att man skulle inta den ståndpunkt som regeringen ger uttryck för. Jag skulle gärna vilja höra lite mer om det.

Anf. 120 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag tänker inte ägna mig åt den uppgift som socialutskottet har, nämligen frågan om paketens utformning och innehållet i snuset och så vidare. Däremot är jag intresserad av den handelspolitiska delen av detta. Om man tittar i regeringens faktapromemoria ser man att regeringen där ger klart uttryck för att man vill att snuset ska finnas på EU:s inre marknad. Enligt de uppgifter som jag har fått har regeringen egentligen inte framfört detta i rådsförhandlingarna. När exakt gick man i så fall ifrån det och konstaterade att vi inte kommer längre när det gäller exportfrågan i det här sammanhanget?

Statsrådet har också varit på konkurrenskraftsrådet den 29–30 maj angående en fråga som egentligen varken rörde export eller smak utan handlade om helt andra saker. Jag misstänker att det rörde sig en hel del om odling. Framförde ministern någonting där, och vad sade man i så fall?

Nu hör jag att det i stället var handelsministern som var där, trots att det i papperen står att det var statsrådet som skulle vara där. Den kanske viktigaste frågan, eftersom det är en handelsfråga, är: Varför har inte näringsutskottet fått information om detta?

Slutligen vill jag erinra om att kammaren beslutade så sent som den 28 april att slå vakt om att vi skulle kunna exportera snus till EU. Det var en bred majoritet bestående av Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet, Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna, så det var alltså inte bara med minsta möjliga majoritet som beslutet fattades. Jag vill gärna ha en kommentar till det.

Anf. 121 LARS OHLY (V):

På somliga låter det nästan som att snus är hälsofrämjande. Jag tror att vetenskapen har kommit längre än så när det gäller att uppdaga snusets risker. Jag är ganska glad över att vi inte driver linjen att till varje pris exportera denna vara till andra länder. Jag tycker att andra länder ska ha rätten att säga nej till en produkt som faktiskt inte togs fram för att i första hand vara en rökavvänjningsprodukt.

Däremot menar jag att vi självklart ska bestämma själva i Sverige vilka tillsatser som ska finnas i snuset. Det ska ingen annan lägga sig i. Jag är alltså rätt nöjd med den nya regeringspositionen, eftersom den stämmer med den reservation som vi hade kring exportförbudet tidigare.

Jag har en fråga om det som statsrådet tar upp angående vad grundlagen säger om text eller bilder på cigarettpaket. Vem har tolkat grundlagen så att just 50 procent men inte 75 procent är i enlighet med den svenska grundlagen? Jag vet inte om de som skrev grundlagen hade cigarettpaketens utformning som måttstock för tryckfriheten. Jag ser inte riktigt att gränsen går där, men statsrådet kanske kan förtydliga detta.

Anf. 122 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag har två frågor. Statsrådet nämnde någonting om att vi ska värna vårt snus. Jag undrar om man bara ska värna det eller om

man ska kräva att få fortsätta att sälja snus åtminstone i Sverige. Sedan är jag också nyfiken på svaret vad gäller exporten.

Utöver det noterar jag att råds-pm:et var upprättat den 5 juni 2013, men vi fick det i det andra utskicket till EU-nämnden – i alla fall som jag har noterat – kl. 17.05 den 12 juni. Samtidigt noterar jag att man både till TT och till Dagens Industri hade gått ut med uppgifter om den svenska positionen i snusfrågan. Jag tycker att det är lite märkligt att man haft pm:et tillgängligt sedan den 5 juni men att det inte kom till oss förrän i andra utskicket, alltså efter att man rapporterat om läget i medierna.

Jag vet inte om det stämmer, men det är så jag har uppfattat det. Jag såg det inte i det första utskicket i alla fall, så jag vill gärna ha svar på den frågan.

Anf. 123 MARIE GRANLUND (S):

Precis som Meerri Wasberg och Börje Vestlund har sagt är vår principiella hållning att det ska gå att exportera snus, men det här direktivet handlar inte om det, utan det handlar om att vi ska behålla vårt undantag. Det är väldigt viktigt, tycker jag, att vi gör det. Jag vill hänga på andra frågeställare när det gäller hur regeringen bedömer möjligheterna. Är Göteborgs Rapé och andra snusmärken i fara eller inte?

Det här med cigarettpaketerna känns mycket märkligt, att 75 procent inte är okej men 50 procent är det. Man säger att 50 procent stämmer överens med grundlagen. Den analysen känns något lös i köttet. Det känns lite grann som att tobaksindustrin har varit med och påverkat och lyckats få med regeringen på att det skulle vara förfärligt. Jag tycker att det skulle vara genant om Sverige åkte till Bryssel och framförde att vi inte vill ha varningstexterna. Jag tycker att det skulle vara jättegenant.

Visst är det kvalificerad majoritet som gäller? Vi kommer att få ändra grundlagen i alla fall, om nu grundlagen är ett hinder för att stävja folks rökning.

Anf. 124 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det är inte bara i rådsarbetsgrupperna och i EU som den här frågan engagerar. Tack så mycket för alla inlägg som visar att också EU-nämnden är engagerad i frågan! Det är lite svensk folksjälsdignitet över frågan, tycker jag.

Det är tre huvudsakliga frågeställningar som återkommer, som jag uppfattar det. Det första är om vi ser någon möjlighet att säga ja till ett direktiv där vi inte får ett undantag för att själva reglera snuset. Svaret på den frågan är nej. Undantag för att kunna reglera snuset är en förutsättning för att vi ska säga ja till tobaksdirektivet. Det är orimligt och ologiskt att EU ska reglera en produkt som enbart tillåts finnas på svensk marknad.

Det här är en fråga som egentligen handlar om mer än tobak. Den handlar om förhållningssätt och om vad vi tycker är rimligt att EU reglerar och inte reglerar. När det gäller att exkludera en vara från Europa-marknaden, från tillgång till den inre marknaden, vet ni att vi har ett näringsutskott och en riksdag som har agerat i frågan vid ett flertal tillfällen, och det är kraftfullt. Vi förbehåller oss den rätten, och vi kommer inte att acceptera att det finns ett förslag där vi inte får ett undantag. Då

kommer vi inte att kunna säga ja till det. Det är en viktig principiell fråga för Sverige.

Den andra delen handlar om exportmöjligheten. Det är en fråga där riksdagen har varit enig och en fråga som varit viktig för Sverige. Det är därför vi har lyft upp den i förhandlingar. Vi visste att det skulle bli svårt, därför att frågan passar lite dåligt in i ett direktiv där man har som målsättning att reglera och minska tobaksbruket i hela Europa. Jag tror att tobaksdirektivet kommer att få de konsekvenserna. Vi kommer att se ett minskat tobaksbruk, och det är positivt.

Att vi i det läget ändå lyfter upp den här frågan är naturligtvis för att riksdagen har varit mycket tydlig. Vi är många partier som är överens om att det är en orättvis behandling som det svenska snuset utsätts för, eftersom det finns flera likartade produkter. Vi tyckte att man måste kunna använda inre marknads skäl för att hävda också det här i en diskussion och ett direktiv som egentligen handlar om att begränsa tobaksbruket. Det måste finnas någon form av rättvisa och likställighet.

Vi har alltså prövat det och inte vunnit något gehör; det kan man nog lugnt säga. Få länder som sitter i hälsorådet är nämligen intresserade av att diskutera att släppa ytterligare en produkt på marknaden när huvuddebatten handlar om att begränsa tobaksbruket. Vi ville dock pröva frågan, och det gör vi utifrån att vi har en stark svensk ståndpunkt. Då måste frågan tas upp i olika sammanhang, även om man kan tycka att det här kanske var ett knasigt sammanhang att ta upp den i.

Frågan finns alltså fortfarande som en svensk ståndpunkt, och vi har inte kommit fram där. Frågan är avstämmd i socialutskottet, precis som jag antydde. Den stämde av i socialutskottet även vid min statssekreterares besök där i februari, så frågan har varit föremål för diskussion vid två tillfällen. Vi har inte funnit att någon har velat att vi ska driva frågan vidare.

Vad det skulle handla om, ifall vi fick omsättningsförbudet hävt, är att vi skulle få acceptera EU:s reglering av snuset. Det är konsekvensen av det. När vi inte får något gehör där gäller det att försöka värna snuset och se till att kommissionen inte kan reglera och överpröva vad vi gör med det svenska snuset på en enskild svensk marknad.

När det gäller frågan om varningstexternas storlek på förpackningarna och huruvida det strider mot svensk grundlag ska jag genast säga att jag inte är jurist. Det här är naturligtvis juridiskt tricksigt. Vi har i Sverige accepterat exempelvis WHO:s konvention om tobaksprodukter, som anger varningstexter upp till 50 procent. Det har ansetts att man kan sträcka sig så långt.

EU tycker att det är väldigt konstigt att vi hävdar grundlagsbetingelser för att ha invändningar mot det här. Det finns inget annat land som har en så tydligt skriven yttrandefrihetsgrundlag och tryckfrihetsförordning som vi. Det är naturligtvis inte så att det står i den att man kan tillåta 50 procent text på förpackningar, men den yttrandefrihetsgrundlag och tryckfrihetsförordning vi har omfattar inte bara tidningar utan också förpackningar. Det är det som ställer till det lite för oss.

Som sagt: Det är inte utskrivet med ett exakt tal i förordningen, utan det är naturligtvis en tolkningsfråga för jurister. Därför har vi kunnat säga att vi kan sträcka oss upp till 50 procent, och det har vi redan gjort i

samband med WHO:s ramkonvention. Det blir givetvis fortsatt en tolkningsfråga.

2012/13:41
14 juni

Det försiggår väldigt intensiva diskussioner just på den här punkten eftersom länderna har så olika mening. Det finns de som tycker att vi ska ha plain packaging, det vet ni. Det sade kommissionen nej till, och det har inte lagts fram som ett förslag. Storleken på varningstexterna finns det väldigt olika meningar om. Man ska dock säga att många drar uppåt. Det är fler som drar uppåt än nedåt.

Jag tror inte att kommissionen håller fast vid sitt förslag, utan det kommer att läggas fram ytterligare ett ordförandeskapsförslag på en något lägre procentgrad. Det är som sagt fortfarande ett mycket oklart läge på den här punkten. Det skulle kunna vara en anledning till att vi behöver återkomma till EU-nämnden på onsdag om vi då har mer klarhet i hur ett förslag kan tänkas se ut.

Anf. 125 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att det verkar vara så.

Anf. 126 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Det fanns ytterligare en fråga, nämligen datumfrågan från Johnny Skalin. Den ska jag be Wivi-Anne Hult svara på.

Anf. 127 Departementssekreterare WIVI-ANNE HULT:

Det är olyckligt att det är fel datum som står på rådspromemorian. Den skickades till riksdagen onsdagen den 12. Vi hade fortfarande förhandlingar på tisdagen, så ständpunkten var klar först på onsdagen.

Anf. 128 KARL SIGFRID (M):

Jag får säga att det var lite oväntat att Socialdemokraterna avfärdar den grundlagsskyddade tryck- och yttrandefriheten som ett argument för att begränsa varningstexterna. Vi brukar ju annars vara väldigt eniga just när det gäller de frågorna, och jag tycker att ministern i sin inledning var rätt så tydlig med vad resonemanget handlar om. Det handlar om att producenterna måste få plats med sin information, och det får de inte om man har varningstexter som tränger ut allting annat. Så tolkade jag det.

Nu har inte ministern varit i konstitutionsutskottet som man brukar när det är frågor som rör tryck- och yttrandefriheten, och därför får jag väl ställa min fråga här. Med vilken precision tycker regeringen att man kan bedöma vad tryck- och yttrandefriheten tillåter? Om det inte är med någon jättestor precision, vilket jag misstänker, förutsätter jag att man håller ett ganska stort säkerhetsavstånd.

Anf. 129 MEERI WASBERG (S):

Som jag har förstått det är diskussionen om utrymme en gammal diskussion som fördes för åtminstone 20 år sedan. Där såg man en koppling mellan vad som stod på paketen och vad som sedan kunde finnas i en annonsering, som man då kunde ställa krav på och som omfattas av tryckfrihetsförordningen.

I 9 § tryckfrihetsförordningen står ”utan hinder av denna förordning gäller vad i lag är stadgat om”, och sedan kommer ett antal olika punkter.

Där tar man upp till exempel marknadsföring av alkoholhaltiga drycker och tobaksvaror. Det tycker jag alltså är ett skäl att verkligen fundera på om man ska gå tillbaka till något som tobaksindustrin framförde som ett argument för 20 år sedan och om den kopplingen verkligen äger giltighet i dag.

Sedan finns det många andra tillfällen då vi kan tycka att viktiga texter skulle behöva ett betydligt större utrymme – och då talar vi om finstilta texter som uppenbarligen anses vara tillräckliga. Från Socialdemokraternas sida ser jag fortfarande inte riktigt kopplingen till att det skulle vara okej med 50 procent men inte med 75 procent och att det skulle strida mot grundlagen.

Anf. 130 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag fick inte svar på frågan varför man inte har informerat näringsutskottet i den här frågan. Det är en fråga som varit högt uppe på vår dagordning. Man kan naturligtvis säga att det är ett principiellt ställningstagande vi har om diskriminering av svenska produkter. Det kan vi naturligtvis ha. Sedan kan man välja sina strider. I det avseendet riktar vi alltså ingen kritik, men näringsutskottet borde ha blivit informerat eftersom detta är en handelspolitisk fråga.

I så fall ska man vara ärlig och säga att andra departement ska hantera handelspolitiska frågor och att man inte skickar över frågor som rör andra delar av den inre marknaden till något annat utskott, utan vi hantarerar dem i vårt utskott och i förekommande fall begär vi yttrande från andra utskott. I det här fallet har man uppenbarligen sidsteppat näringsutskottet och konstitutionsutskottet.

Anf. 131 MARIE GRANLUND (S):

Till skillnad från Karl Sigfrid tycker jag inte att ministern var speciellt tydlig när det gäller hur det här förhåller sig till grundlagen. Jag tycker inte att jag har fått något svar på frågan hur man kan bedöma att 50 procent är okej och att 75 procent inte är det.

Jag kan konstatera att de argument som förs fram är ungefär samma argument som Philip Morris förde fram mot den tobakslag som antogs 1992 – eller rättare sagt identiska med dem. Man var emot det som då beslutades, och nu känns det som att regeringen återigen springer ärenden. Moderaterna hade en motion som gick emot den tobakslagen, så allting följer den vägen.

Vi anmäler avvikande mening. Vi kan inte ställa upp på regeringens hållning i fråga om reklam.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Anf. 133 LARS OHLY (V):

Också Vänsterpartiet anmäler avvikande mening när det gäller grundlagsfrågan. Vi har väldigt svårt att se att den tolkning skulle kunna göras som hindrar att 75 procent av utrymmet på en förpackning, i stället för 50 procent, används för information. Vi tycker att det är viktigt att den typen av information ges på förpackningar.

Anf. 135 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Låt mig börja med att säga att när det gäller frågor som berör grundlagen är det grundläggande för alla EU-förhandlingar att hävda grundlagens betydelse i vårt land och även den komplexa procedur det är att ändra en grundlag. Den känner ni alla till.

Som jag nämnde är omfattningen naturligtvis inte preciserad i antal procent i grundlagen, utan det är en tolkningsfråga. Där får jag förlita mig på de jurister som gör tolkningen. Här handlar det om att en tolkning har gjorts av de jurister vi har haft att tillgå inom departementens ram.

Frågan kan naturligtvis diskuteras och belysas på olika sätt. Det vi inte har på bordet är ett slutgiltigt kompromissförslag. Vi vet inte var frågan landar. Därför går det inte att säga om man kan tänka sig att den svenska grundlagen sträcker sig längre än till 50 procent. Vi behöver ha ett reellt förhållningssätt till ett reellt förslag innan vi kan ta slutgiltig ställning.

Låt mig alltså betona att regeringen har i förhandlingarna satt ned foten genom att markera att grundlagen är väldigt viktig för oss. Vi har jurister som har bedömt att vi kan sträcka oss upp till i alla fall 50 procent, och då är det viktigt att i de återstående förhandlingarna få ett konkret förslag att ta ställning till för att kunna göra en bedömning utifrån det. Det kommissionen har lagt fram som förslag, 75 procent, har vi bedömt står i strid med nuvarande grundlag.

Låt mig säga att det finns alla möjligheter att göra en grundlagsändring, även om vi vet att det tar tid och är omfattande.

Att frågan inte har varit i näringsutskottet beror på att det här är ett direktiv som inte berör inre marknaden; ett utskott har alltid ett huvudansvar. Det är Sverige som har gjort det till en inre marknadsfråga genom att ta upp snuset. Direktivet som sådant har alltså ingen bäring på inre marknaden. Vi tog chansen att ändå hävda inre marknadsargument för att vi ville föra upp det gemensamma ställningstagande vi har och för att vi tycker att svenskt snus är diskriminerat på den gemensamma marknaden. Utifrån det direktiv som lagts fram finns det inte skäl att behandla det i näringsutskottet.

Det är egentligen samma svar när det gäller grundlagsfrågan. Det här är inte en grundlagsfråga där grunden på något sätt finns i direktivet som sådant. Det är i stället vi som på en punkt har hävdad grundlagen som skäl för att vara avvaktande i förhållande till det slutliga kompromissförslag som kommer att läggas på bordet vid ministerrådet.

Anf. 136 MARIE GRANLUND (S):

Jag kan återigen bara konstatera att liknande argument om grundlag och tryckfrihet har använts tidigare när lagar skulle antas, och uppenbarligen har det gått vägen ändå. Jag beklagar därför regeringens uppfattning.

Det är trots allt viktigt vad regeringen har för ingångsvärden i förhandlingarna. Sedan förstår alla att det blir kompromisser hit och dit. Det

vi nu tar ställning till är ingångsvärderna, och då tycker vi att det är synd att man inte stöder kommissionens tuffare tag mot cigaretter.

Anf. 137 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Jag sitter och funderar på en sak, herr ordförande. Jag skulle väldigt gärna vilja ha juristernas bedömning, en sammanfattning. Det kan ju finnas något prejudikat eller något ärende där det här har varit uppe. Jag skulle alltså gärna vilja ha ett underlag från juristerna om det är möjligt.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Vi befinner oss nu lite i beråd. Vi misstänker nämligen, vilket har stärkts av de inlägg statsrådet har haft, att det kommer att tillföras material fram till midsommarafton. Som jag aviserade tidigare har vi möjlighet att komplettera EU-nämndssammanträdet dagen före midsommarafton med de här frågorna. Désirée Pethrus fråga ställer den saken på sin spets.

Givet det som nu har framkommit och den osäkerhet som finns vad beträffar nytt material som tillförs är jag mycket tveksam till att göra en beslutssammanfattning i dag. En sådan får i stället anstå till nästa EU-nämnd.

Anf. 139 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr ordförande! Jag tror att det är en rimlig och lämplig bedömning. Min tro är att vi har ett kompromissförslag på bordet vid det tillfället och att vi då också kan ha ett juridiskt utlåtande som har att ta ställning till ett exakt kompromissförslag, vilket kommer att vara det som behandlas. Jag tycker att det vore en god idé att vi väntade med vårt ställningstagande till det tillfället.

Anf. 140 MARIE GRANLUND (S):

Det kan man i och för sig göra, men under tiden händer väl någonting. Det är ju inte så att regeringen inte är aktiv under tiden, och då måste vi kunna ha en avvikande mening och säga att vi inte delar uppfattningen att man inte ska så vara tuff som kommissionen är. Vi misstänker att man springer tobaksindustrins ärenden, och det tycker vi inte är okej. Det är ingångsvärderna i förhandlingarna som vi tar ställning till nu, inte kompromissförslaget. Det kommer vi tillbaka till senare.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Det ligger en hel del i det, tror vi, enkelt uttryckt. Det finns en möjlighet att vi, såvitt avser täckningsgraden av varningstexten på förpackningarna, gör en sammanfattning men i övrigt låter frågan vara öppen tills vi ses i nästa vecka.

Anf. 142 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr ordförande! Det är just i den delen som vi inte vet hur förslaget kommer att se ut. Vi vet inte heller om vi kommer att få ett svenskt undantag. Jag tror att det kommer att ha klarnat ganska mycket när vi har fått förslaget och underlaget förhoppningsvis till onsdagen. Det blir konsigt att skilja ut en del. Jag tror att det måste betraktas som en helhet.

Det kommer att finnas ett kompromissförslag. Eftersom alla länder har varit aktiva och matat in en massa olika saker vet vi inte hur det totala utfallet kommer att bli. Det handlar om att sy ihop ett förslag som ska vinna så stort och starkt stöd som möjligt. Jag tycker att det vore olyckligt att splittra upp EU-nämndens förslag till beslut.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Samtidigt ligger det en del i det som vice ordföranden anför, att den svenska regeringen kommer att agera ända fram till dess EU-nämnden sammanträder igen. För det fall vice ordförandens förslag skulle vinna majoritet i EU-nämnden, vilket inte verkar vara fallet nu, måste det vara regeringens ingångsvärde i förhandlingarna fram till nästa EU-nämndssammanträde.

Anf. 144 FREDRICK FEDERLEY (C):

Jag upplever inte att det egentligen har funnits avvikande mening om någonting annat än storleken på den yta som varningstexterna på cigarettpaketen får omfatta. Några av oss, Börje Vestlund, jag med flera, har påpekat vikten av exporten. Men om man bedömer att frågan ska drivas i andra forum eller i andra sammanhang tänker i alla fall inte jag ställa ett ultimatum. Det känns som att vi är hyggligt överens om snusfrågan och allt det andra, men det finns vissa oklarheter.

Vi skulle kunna göra ett ställningstagande i nämnden i dag, och vi är väl inte sämre än att vi kan göra ett annat ställningstagande om vi till följd av mer information och material kommer fram till något annat. Jag tror inte att Marie Granlund heller är främmande för att ändra position om det finns ett jättetungt juridiskt grundat skäl för det.

Det är bara ett förslag. Jag tycker nästan att vi borde ta ställning. Om ny information framkommer tror jag inte att det är omöjligt att ändra ställningstagandet.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Det är väl rätt och rimligt. Då blir det ett ställningstagande som gäller till dess att frågan kommer upp nästa gång, om det blir kompletteringar, om det finns ett nytt ordförandeförslag med mera. Jag kan inte riktigt se vad den praktiska skillnaden är, men det är renare att, som Fredrick Federley föreslår, ta ställning till helheten i så fall.

Anf. 146 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Hur ni i EU-nämnden vill agera i beslutsfattandet avgör ni naturligtvis själva. Jag vill nämna att jag har med mig en jurist. Jag kanske ska be henne redovisa och klargöra hur den juridiska analysen har gått till, om EU-nämnden så önskar.

Anf. 147 Rättssakkunniga PETRA FORSLID:

Texterna på förpackningarna är, som vi har talat om, tryckta skrifter och omfattas därför av tryckfrihetsförordningen. Det är en hörnsten i vår rättsordning att man inte får begränsa den tryckta skriften. Men det finns ett så kallat förpackningsundantag från detta. Det förpackningsundantag som anses finnas är baserat på Lagrådets yttrande i samband med genom-

förandet av det nuvarande tobaksdirektivet. Av yttrandet framgår att saklig information vid kommersiella förhållanden undantas från tryckfrihetsförordningen och att det finns en gräns för hur stor andel av förpackningsytan som får tas i anspråk för sådan skrift som inte omfattas av tryckfrihetsförordningen.

Av yttrandet från Lagrådet framgår tydligt att det är tveksamt om det är acceptabelt med de krav på varningstexter som ställs i det nuvarande direktivet. I det nuvarande direktivet ställs krav på texter om minst 30 procent av framsidan, minst 40 procent av baksidan och minst 10 procent av den ena kantsidan, i samtliga fall omgivna av en minst 3 millimeter bred svart ram.

Justitiedepartementet har gjort en rättslig analys och kommit fram till att Sverige ändå bör kunna acceptera att de kombinerade hälsovarningarna och den eventuella ramen får omfatta 50 procent av fram- respektive baksidan. Det kan dock inte uteslutas att varje begränsning av den ytan, jämfört med det nuvarande direktivet, skulle kunna leda till behov av grundlagsändring.

Jag kan tillägga att den parlamentariskt sammansatta Yttrandefrihetskommittén så sent som sommaren 2012 var enig om att det generellt är viktigt att undvika en utvidgning av förpackningsundantaget.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi har dock noterat avvikande mening från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet såvitt gäller regeringens ståndpunkt beträffande täckningsgraden av varningstexter på förpackningarna.

Därmed lämnar vi punkt 14 och går vidare till punkt 17, Övriga frågor.

Anf. 149 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

EU:s handlingsplan mot narkotika för åren 2012–2016 antogs på rådet för rättsliga och inrikes frågor, RIF-rådet, i förra veckan. Det är positivt att vi har fått en sådan handlingsplan på plats. Den syftar till att utveckla samarbetet och samordningen mellan medlemsländerna, och det är olika forum på EU-nivå som ska hantera de här frågorna. Ett par områden nämns för samarbete. Det handlar inte bara om ett polisiärt samarbete utan också om att samarbeta för att få fram bra metoder för prevention och tidig upptäckt av narkotikamissbruk samt att ta hjälp av den samlade forskningen. Det är väldigt positivt.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och tackar statsrådet Maria Larsson med medarbetare för i dag. Kanske vi ses nästa vecka.

Anf. 151 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar arbetsmarknadsminister Hillevi Engström med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då frågar jag arbetsmarknadsministern om det finns anledning att säga något om möte i rådet den 28 februari.

Anf. 152 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Inte om inte nämnden specifikt vill det.

Anf. 153 MEERI WASBERG (S):

Jag har ett par frågor med anledning av den återrapportering som gjordes i socialförsäkringsutskottet. Det ställdes frågor där, men dessa kunde inte besvaras, utan i stället hänvisades det till att frågorna fick ställas i EU-nämnden. Därför vill jag ställa dem i dag.

I rapporten diskuteras hur arbetsmarknaden ska bli mer jämställd. Sverige lyfter fram olika delar av vår nationella politik som handlar om särbeskattning, föräldraförsäkring, utbyggd barnomsorg och liknande. Eftersom vårdnadsbidraget har negativa effekter för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden ställdes frågan: Diskuterades det på mötet? Den andra frågan, som egentligen mer var ett medskick, handlade om hur man ska kunna gynna en social utveckling. I dokumentet lyfter man fram olika åtgärder, men social upphandling nämns inte alls. Det vet jag prövas på olika håll i Sverige när företag anställer sådana som varit långtidsarbetslösa.

Anf. 154 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag hade inte möjlighet att delta på grund av dödsfall i familjen, så det var statssekreterare Bettina Kashefi som var med. Det som togs upp var de viktiga reformer som gjorts i Sverige för länge sedan, det vill säga särbeskattningen, en väl utbyggd barnomsorg och föräldraförsäkring. Det togs inte upp någonting om vårdnadsbidraget. Vi delar uppfattningen att vårdnadsbidraget inte är en jämställdhetsåtgärd. Det är ingenting som främjar jämställdheten. Vi har det av andra skäl.

Frågan om social upphandling togs inte heller upp enligt mina anteckningar.

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt och går vidare till punkt 4, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Euro-

Anf. 156 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Dagordningspunkt 4 handlar alltså om en allmän inriktning om den europeiska globaliseringsfonden. Det här utgör ett av de lagstiftningsförslag som följer upp kommissionens förslag till flerårig budgetram för perioden 2014–2020.

Vid Europeiska rådets uppgörelse i februari om nästa budgetram enades man, som ni vet, om att globaliseringsfonden skulle få finnas kvar till 2020. Däremot har ministerrådet inte lyckats enas om hur fondens regler ska se ut. Det finns två huvudsakliga knäckfrågor som det handlar om. Den ena är tillämpningsområdet, det vill säga om fonden förutom globalisering också ska gälla uppsägningar orsakade av andra kriser. Den andra handlar om medfinansieringsgraden från fonden, det vill säga på vilka nivåer EU-stöd ska utgå.

Det irländska ordförandeskapet har vridit och vänt på dessa frågor i olika förhandlingsomgångar men inte lyckats ena tillräckligt många medlemsstater kring en lösning. Sverige har under förhandlingens gång verkat för att begränsa fondens tillämpningsområden till att enbart gälla globalisering samt att medfinansieringsgraden från EU ska uppgå till max 50 procent. Vi har gjort det tillsammans med en grupp likasinnade medlemsstater.

Vid den senaste sakbehandlingen i Coreper blockerade gruppen likasinnade ordförandeskapets senaste kompromissförslag. Det är samma kompromissförslag som läggs på bordet nästa vecka.

I det förslag som vi ska ta ställning till på rådsmötet föreslår ordförandeskapet en kompromiss som innebär att tillämpningsområdet ska utvidgas till att gälla globala finansiella och ekonomiska kriser fram till år 2017 samt att medfinansieringsgraden ska vara 55 procent. Det föreslås vidare att både arbetstagare som blivit uppsagda i förtid och egenföretagare vars verksamhet upphör ska vara berättigade till stöd från fonden.

Även om Sverige har ifrågasatt inkluderingen av egenföretagare har bestämmelsen om stödberättigande gått i vår riktning i förhandlingsarbetet. Med detta sagt föreslår jag att Sverige vid rådsmötet motsätter sig ordförandeskapets kompromissförslag som det har presenterats. Orsaken till detta är att regeringen inte anser att EGF bör utvidgas till att användas vid kriser utan bör fokusera på sin kärnuppgift, nämligen att bidra till en anpassning av globaliseringens effekter. Regeringen anser vidare att medfinansieringsgraden bör utgöras av en nivå på max 50 procent.

I syfte att vara konstruktiv föreslår jag ändå att Sverige vid mötet bör kunna acceptera en kompromiss med en medfinansieringsgrad på 55 procent i utbyte mot att fonden inte utvidgas till kriser om det blir aktuellt. Vad gäller frågan om stödberättigande föreslår jag att Sverige vid rådsmötet kan hålla sig flexibelt.

Låt mig avsluta med att understryka att det vid rådsmötet kan komma att uppstå en situation där jag kan komma att rösta emot en kompromiss som inte är i linje med det jag har redogjort för. Det kan till exempel vara så att det blir fler bordsrundor. Det kan också komma fler yrkanden eller förändringar. Det viktiga är att hålla fast vid att fonden inte ska utökas

till att gälla kriser och att det inte ska utökas till att bli en högre medfinansieringsgrad.

Endast om alla andra medlemsstater skulle komma att acceptera en kompromiss föreslår jag att Sverige också gör så för att undvika att Sverige står ensamt kvar. Ungefär så har vi resonerat från regeringens sida, och detta är mitt förslag till nämnden.

Anf. 157 PATRIK BJÖRCK (S):

Herr ordförande! Till skillnad från regeringen tycker vi socialdemokrater att man ska ha aktiva insatser för att möta arbetslösheten. Jag har tidigare anmält avvikande mening, och vi har då bejakat kommissionens förslag till globaliseringsfond.

Vi tycker naturligtvis fortfarande att det är den förhandlingslinje som regeringen borde hålla sig till ända in i kaklet, så att säga. Vi har inga andra synpunkter där. Vi tycker att fonden ska kunna utvidgas till att även användas vid kriser och att definitionen om arbetstagare ska utvidgas.

Det finns två saker som vi var kritiska till förra gången och som vi fortfarande är kritiska till: Vi anser inte att det ska medges stöd till jordbruket, och vi anser inte heller att fonden ska kunna användas till passiva åtgärder. De delar som fonden ska finansiera är aktiva åtgärder till arbetslösa.

Förhandlingsläget har förändrats sedan vi anmälde avvikande mening, men i grund och botten är det denna inställning som vi tycker att Sverige borde ha hela vägen i förhandlingen. Där skiljer vi oss från regeringen, och vi anmäler avvikande mening.

Anf. 158 LARS OHLY (V):

Även vi har anmält avvikande mening i arbetsmarknadsutskottet, i första hand därför att vi inte anser att EGF ska förlängas över huvud taget. Om det ändå sker anser vi inte att stöd ska kunna gå till jordbrukare och företagare.

Vi tycker i och för sig att EGF skulle kunna användas för andra kriser än sådana som har orsakats av globaliseringen. Vi är oense med regeringen om synen på visstids- och bemanningsanställda. Vi tycker att de bör kunna få stöd även när deras kontrakt har löpt ut.

Dessa avvikande meningar kvarstår.

Anf. 159 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi tycker inte att fonden ska förlängas över huvud taget och anmäler därmed avvikande mening.

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet, men det anmäls avvikande meningar från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Därmed lämnar vi punkt 4 och går över till punkt 5, Ändrat förslag till Europaparlamentet och rådets direktiv om bättre möjlighet att överföra minimikrav för ökad rörlighet för arbetstagare genom förbättrade

Anf. 161 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Vid Epscomötet den 20 juni hoppas man kunna nå en allmän inriktning om det här direktivförslaget. Det finns fortfarande vissa utestående frågor i förhandlingen. Corepermötet äger rum i dag, och vi vet därför inte säkert om en allmän inriktning kommer att kunna nås vid Epsco. Direktivförslaget innehåller bestämmelser om intjänande och bevarande av tjänstepensionsrättigheter samt vissa bestämmelser om information till arbetstagare om deras tjänstepensionsrättigheter.

Tillämpningsområdet för direktivet har begränsats så att man bara reglerar intjänande och bevarande vid gränsöverskridande rörlighet där arbetstagaren rör sig till en annan medlemsstat för att arbeta. Samtidigt uppmanas medlemsstaterna att likabehandla alla arbetstagare som har tjänstepensionsförmåner.

Förslaget har behandlats under hösten 2012 och våren 2013, då förhandlingarna återupptogs efter att ha varit vilande i flera år. Regeringen har löpande informerat och överlagt med AU under förhandlingens gång. Regeringen har också löpande informerat och inhämtat synpunkter från arbetsmarknadens parter.

Som utgångspunkt välkomnar regeringen åtgärder som främjar den fria rörligheten inom EU. Vi har i förhandlingarna visat förståelse för att vissa villkor i tjänstepensionssystemen i andra medlemsstater kan utgöra ett hinder för den fria rörligheten. Det kan till exempel vara så att en arbetstagare måste arbeta många år hos samma arbetsgivare för att ha rätt till sin intjänade tjänstepension, så kallad förvärvandeperiod eller vesting period på engelska.

Det kan också vara så att arbetstagaren inte får del av intjänade rättigheter om han eller hon lämnar sin anställning innan en viss tid har gått. Sådana system kan leda till stora inlåsnings effekter. Sverige har därför varit konstruktivt i förhandlingarna för att kunna bidra till en lösning på sådana problem på EU-nivå.

Samtidigt – det vill jag understryka – har vi i förhandlingarna varit mycket tydliga med att värna vår svenska modell där tjänstepensioner huvudsakligen regleras i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter. Vi har därför för det första verkat för att direktivet ska medge möjligheter till avvikelser genom kollektivavtal. I denna del föreslås nu en avvikelse genom att kollektivavtal är tillåtna under förutsättning att bestämmelserna inte föreskriver ett mindre gynnsamt skydd och inte skapar hinder för arbetstagarnas fria rörlighet.

Vi har för det andra arbetat aktivt för att de materiella bestämmelserna i direktivet bara ska ta sikte på sådana system och villkor som faktiskt utgör hinder för den fria rörligheten. Regeringen har därför arbetat för att direktivets materiella bestämmelser om intjänande inte ska träffa sådana system som likt de svenska varken har sådana förvärvandeperioder eller vänteperioder som avses i direktivet och där man inte heller riskerar att gå miste om sina intjänade rättigheter eller en del av dessa.

Vi har haft framgång i förhandlingsarbetet och lyckats få särskilda skrivningar i en ny beaktandesats, nr 16, som klargör detta och som dess-

utom förtydligar att åldersgränserna inte syftar på minimiåldrar för inträde i tjänstepensionssystemen.

Med förbehåll för diskussionerna vid dagens möte i Coreper får det slutliga förhandlingsresultatet sammanfattningsvis sägas vara mycket bra för svenskt vidkommande. Vi har fått både en särskild beaktandesats som tydliggör att våra minimiåldrar för inträde i tjänstepensionssystemet inte träffas och skrivningar om avvikelsemöjligheter i kollektivavtal. Dessutom förhandlades det ursprungliga förslaget om flytträtt bort redan i den första vändan av förhandlingarna.

Regeringen bedömer därmed att vi nu har fått ett så pass bra innehåll att direktivet i praktiken är acceptabelt för Sverige och att det utgör en välkommen åtgärd för att förbättra den fria rörligheten för arbetstagare. Men med anledning av att frågan behandlas i Coreper i dag – i stort sett just nu – ser jag att vi antagligen kommer att få anledning att återkomma till nämnden på något sätt efter att behandlingen i Coreper är avslutad. Detta kan ske efter överenskommelse med nämndens sekretariat.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Det möter nog inga hinder.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 7, Förslag till Europaparlamentet och rådets direktiv om genomförande av direktiv om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster. Det är en informationspunkt.

Anf. 163 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Detta är alltså en lägesrapport. Vad gäller förhandlingarna om tillämpningsdirektivet till utstationering var jag i nämnden senast inför Epscomötet i december förra året. Då var det fråga om en lägesrapport och en riktlinjedebatt. Nu gäller det alltså endast en lägesrapport. Det irländska ordförandeskapet hade som mål att nå en allmän inriktning, men i slutet av maj konstaterade man att det saknades politisk vilja att komma överens.

Lägesrapporten tar upp resultatet av vårens förhandlingar. Särskilt fokus har legat på reglerna om tillåtna kontrollåtgärder i värdmedlemsstaternas artikel 9 och entreprenörsansvaret i artikel 12.

Sverige har tillsammans med ett antal likasinnade medlemsstater tagit fram ett förslag till en kompromiss vad gäller kontrollåtgärder i artikel 9, men en större grupp av medlemsstater har motsatt sig detta.

Ordförandeskapet har i sin tur tagit fram kompromissförslag till både artikel 9 och 12. Det senaste förslaget till en ny artikel 9 innebär en så kallad stängd lista av tillåtna kontrollåtgärder som en värdmedlemsstat får ha men med möjlighet att ha kvar vissa existerande, och möjlighet att införa nya, kontrollåtgärder. Förslaget från ordförandeskapet innebär också att när en medlemsstat vill anta nya kontrollåtgärder ska en särskild notifieringsprocess beaktas. En sådan notifieringsprocess som ska ske mot kommissionen ska inte hindra medlemsstaten från att anta sina nya regler.

Ordförandeskapets förslag till ny artikel 12 om entreprenörsansvaret innebär att artikeln har gjorts frivillig. Det skulle innebära att en medlemsstat inte är tvungen att införa ansvaret utan får välja själv. Regeringen stödde ordförandeskapets kompromissförslag vid förhandlingarna i

2012/13:41

14 juni

slutet av maj, men det var alltför många medlemsstater som inte gjorde det. Medlemsstaternas positioner var särskilt låsta när det gällde kontrollåtgärderna i artikel 9. Ordförandeskapet konstaterade att det saknades politisk vilja att komma överens.

Utöver artikel 9 och 12 har man förhandlat om reglerna om inspektion i artikel 10, om utstationerade arbetstagares rätt att erhålla ersättning i artikel 11 och om gränsöverskridande verkställighet av administrativa avgifter i kapitel 6. Genom kompromissförslag har vi lyckats säkerställa att fackförbundens självständiga rättigheter inte påverkas av en arbetstagares egna rättigheter i artikel 11. Det är något som är viktigt i värnandet av den svenska arbetsmarknadsmodellen.

Ordförandeskapet har nu lagt fram en lägesrapport, och regeringen tar del av den.

Anf. 164 LARS OHLY (V):

Finns det några förändringar i artikel 12? Vi har tidigare haft en synpunkt på att ansvaret endast har omfattat minimilön. Eftersom flertalet arbetstagare har högre lön än minimilön skulle man inte få ut hela sin lön genom det solidariska ansvar som artikeln nu omfattar.

Dessutom har vi tidigare haft synpunkter på ansvaret för entreprenörer. Där finns ansvaret enbart för första entreprenör. Men det kan ju finnas flera led av entreprenörer i en entreprenörskedja. Vi tycker att det skulle vara rimligt att det fanns ett huvudansvar inte bara för den första entreprenören utan även för dem som följer därefter.

Anf. 165 Kanslirådet KARIN SÖDERBERG:

Det senaste förslag som ordförandeskapet lade fram såg helt annorlunda ut än det som kommissionen lade fram. I och med att det inte fick något stöd förstår man att det kommer att hanteras på nytt.

Vad beträffar kommissionens ursprungliga förslag finns det i det första ledet en obligatorisk skyldighet inom byggsektorn, och just bara i ett led. Sedan ska det i artikel 12 ges möjlighet för medlemsstaterna att utvidga entreprenörsansvaret i genomförandet till nationell rätt i flera led om medlemsstaten så önskar.

När det gäller den första frågan, vad ersättningen avser, är det som Sverige har fört fram under diskussion. Det står nettominimilön i kommissionens förslag, bland annat. Det avser det tyska systemet. Det liknar inte utstationeringsdirektivet, så Sverige har lagt fram ett förslag om att ordet netto ska strykas. Artikeln är under stor diskussion i rådet.

Anf. 166 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen under punkt 7 och går vidare till punkt 10. Vi har uppfattat det som att det gäller den europeiska planeringsterminen 2013. Vi har också uppfattat det som att den är av övergripande diskussionspunktskaraktär men att punkterna a, b och d är föremål för beslut och punkt c är en informationspunkt.

Anf. 167 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag börjar med ett förtydligande. Det är precis som ordföranden säger att punkt 10 består dels av en övergripande diskussion, dels av fyra un-

derpunkter, a–d. Punkterna a, b och d är beslutspunkter och punkt c är en informationspunkt.

Jag ska inleda med de fyra underpunkterna och avslutar sedan med att ange regeringens förslag till upplägg i den övergripande diskussionen om Europa 2020-strategin. Arbetsmarknadsutskottet har blivit informerat av statssekreterare Bettina Kashefi om de fyra punkterna. Det skedde den 4 juni.

När det gäller punkt 10 a ska vi på rådmötet godkänna sysselsättningsdelarna i de landsspecifika rekommendationerna. Finansmarknadsministern var i nämnden tidigare i dag och samrådde om dessa rekommendationer i de delar som rör de ekonomiska riktlinjerna.

Beslutet på Epscomötet kommer att röra enbart de landspecifika rekommendationerna för genomförande av sysselsättningsriktlinjerna. Liksom förra året föreslår kommissionen rekommendationer till alla medlemsstater. Kommissionen baserar sina rekommendationer på sysselsättningsområdet på en granskning av ländernas nationella reformprogram. Rekommendationerna behandlas i olika kommittéer under rådet och väntas efter Epsco- och Ekofinrådets behandling godkännas av Europeiska rådet den 27–28 juni.

Regeringen ser rekommendationerna som ett instrument för att uppmuntra till en ansvarsfull politik och till att länderna lever upp till sina mål. Det är samtidigt viktigt att rekommendationerna respekterar arbetsmarknadens parter och de nationella lönebildningssystemen.

Beträffande Sverige har kommissionen bland annat föreslagit en rekommendation om att satsa ytterligare på att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och personer med invandrarbakgrund, genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft. Vidare rekommenderas stärkta satsningar på att underlätta övergången från skola till arbete, bland annat genom bredare användning av lärande på arbetsplatsen, lärlingsplatser och andra avtalsformer som kombinerar arbete och utbildning, och komplettering av ungdomsgarantin så att den bättre omfattar ungdomar som varken går någon utbildning eller fortbildning. Avslutningsvis rekommenderas Sverige att genomföra och dra slutsatser av utvärderingen av effektiviteten av den sänkta mervärdesskattesatsen på restaurang- och cateringtjänster till stöd för nya arbetstillfällen. Sammantaget kan man konstatera att kommissionens rekommendationer pekar ut en rad viktiga områden för den ekonomiska politiken.

Vad gäller rekommendationerna på sysselsättningsområdet är det angeläget med åtgärder för att förbättra förutsättningarna för etablering av unga och utrikes födda på arbetsmarknaden. Jag vill i sammanhanget påminna om att det är just rekommendationer och uppmaning till lämplig handling. Rekommendationerna är med andra ord inte bindande.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådmötet ställer sig bakom godkännandet av sysselsättningsdelarna i rådets rekommendationer till varje medlemsstat.

På rådmötet väntas vi också godkänna dagordningspunkten 10 b som är ett yttrande om granskning av 2013 års nationella reformprogram och genomförande av föregående års rekommendationer.

2012/13:41

14 juni

Varje år ska rådet granska medlemsstaternas reformprogram i ljuset av sysselsättningsriktlinjerna. Under våren har en granskning av medlemsstaternas nationella reformprogram genomförts. Man har även granskat hur medlemsstaterna beaktat fjolårets landspecifika rekommendationer. Resultatet av granskningen har summerats i yttranden från sysselsättningskommittén och kommittén för social trygghet. Jag föreslår att Sverige kan godkänna detta yttrande.

Vidare förväntas vi vid rådsmötet informeras om dagordningspunkt 10 c som gäller en utvärdering av 2013 års paket med rådets rekommendationer i övergripande frågor. Sysselsättningskommittén och kommittén för social trygghet har övergripande diskuterat samtliga rekommendationer som presenterats med avsikten att rapportera till Epsco. Emco har bland annat diskuterat hur vi kan förverkliga och leverera de reformer som har beslutats. HST har diskuterat frågor som berör Epscos kompetens men som har en annan rättslig grund. Det rör alltså rekommendationer som beslutas i Ekofin och handlar om pensioner samt hälso- och sjukvårdssystemen.

Den sista beslutspunkten, 10 d, rör verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen. Verktyget, eller som det heter på engelska, Employment Performance Monitor, EPM, syftar till att snabbt identifiera de viktigaste utmaningarna och de goda utfallen för EU och varje medlemsstat.

Verktyget är baserat på ett utvärderingsramverk som togs fram 2010 som ett led i att stärka uppföljningen och utvärderingen av strukturreformer på sysselsättningsriktlinjernas område. Verktyget godkänns varje år och innehåller en övergripande beskrivning av medlemsstaternas nationella sysselsättningsmål, utmaningar och goda exempel följt av enskilda landkapitel. Det innehåller även riktmärken för medlemsländerna vad gäller EU 2020-målen för sysselsättning och huvudindikatorer för utveckling på arbetsmarknaden. Dessa riktmärken syftar till att jämföra medlemsstaterna och tillföra grupptryck. De presenteras för varje medlemsstat i alla huvudindikatorer.

Resultatet för Sverige faller över lag mycket väl ut i den aktuella versionen av EPM. I den nya benchmarking som infördes i EPM i december förra året ligger Sverige bland topp fem i nio av fjorton indikatorer som ingår, däribland sex av sju indikatorer relaterade till sysselsättningsnivåer. Sverige är bäst av alla länder i indikatorerna sysselsättning bland äldre, åldrarna 55–64 år, kvinnors sysselsättning samt sysselsättning hos personer med låg- och medelhög utbildning. Regeringen välkomnar att verktyget presenteras i rådet.

Med detta sagt föreslår jag att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom godkännandet av verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen.

Låt mig så redogöra för den övergripande diskussionen. Det irländska ordförandeskapet vill lägga upp diskussionen kring ett par frågor. Även om jag kan komma att justera mitt inlägg något mot bakgrund av frågorna tycker jag att det är angeläget att lyfta fram att det finns ett viktigt och värdefullt EU-samarbete på sysselsättningsområdet. Jag kommer att betona att rekommendationerna ska ses som ett instrument för att uppmuntra till en ansvarsfull politik och till att målsättningarna inom EU 2020-strategin kan nås.

Anf. 168 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! På punkt a tycker vi inte att Sverige ska delta i den europeiska planeringsterminen och inte heller att vi ska ta emot några rekommendationer om hur vi ska utforma vår politik. Jag anmäler därför avvikande mening.

På punkt b antar jag att rapporten är en del av den europeiska planeringsterminen, och vi tycker att regeringen ska rösta emot ett godkännande. Jag anmäler därför avvikande mening.

På punkt d är jag inte lika positiv som regeringen vad gäller att utöva grupptryck på övriga länder, särskilt med anledning av att jag känner till hur lätt regeringen faller för grupptryck inom Europeiska unionen. Jag anmäler därför avvikande mening även på den punkten.

Anf. 169 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att såvitt avser punkt 10, övergripande, finns det stöd för regeringens här redovisade inriktning. Det finns också stöd för regeringens ståndpunkt i punkterna a, b och d, men i samtliga dessa punkter har Sverigedemokraterna anmält avvikande mening.

Vi lämnar punkt 10 och går vidare till punkt 11, Ungdomssysselsättning. Frågan är ny för nämnden. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 170 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Vi kommer att föra en diskussion om ungdomsarbetslösheten i Europa. Diskussionen ska utgöra ett bidrag till Europeiska rådets möte den 27–28 juni som kommer att ha frågan om ungdomsarbetslösheten som huvudnummer. Det har också kommit ett diskussionsunderlag som nämnden har fått ta del av.

Ungdomsarbetslösheten är en av de viktiga frågorna på vår gemensamma dagordning just nu, och vi välkomnar att kommissionen såväl som det irländska ordförandeskapet och Europeiska rådets ordförande prioriterar frågan.

Många unga har en period av arbetslöshet vid övergången från skola till arbetsliv. Vid en diskussion om goda exempel kommer jag bland annat att föra fram vårt arbete med yrkesintroduktionsavtalen och vad staten kan göra för att stödja dessa som en viktig del i arbetet med att skapa bredare vägar in på arbetsmarknaden för unga.

Jag kommer även att ta upp den särskilt utsatta gruppen ungdomar som varken arbetar eller studerar, så kallade NEETS. Dessa ungdomar är svåra att fånga upp, och samarbetet mellan flera olika myndigheter för att lyckas nå dessa ungdomar är viktigt för att ge dem hjälp och stöd.

Det är viktigt att öka möjligheterna för alla ungdomar att få en bra utbildning, eftersom vi vet att utbildning på lång sikt förhindrar framtida utanförskap.

Anf. 171 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Finns det något att anföra vad gäller Övriga frågor, punkterna 17 a, b, c, d och j?

2012/13:41
14 juni

Anf. 172 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):
Nej, inte om det inte finns några frågor.

Anf. 173 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att så inte är fallet. Då tackar vi arbetsmarknadsministern med medarbetare för i dag och önskar en trevlig helg.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 6 december 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 20–21 juni 2013

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Erik Ullenhag med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då frågar jag statsrådet om det finns anledning att säga någonting om möte i rådet den 6 december 2012?

Anf. 175 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Det var antidiskrimineringsdirektivet som behandlades.

Anf. 176 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går till dagordningspunkt 9, Förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Det är en informationspunkt.

Anf. 177 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Senast frågan var uppe på Epscorådet var den 6 december. Det här är ett direktiv från kommissionen som har legat sedan juni 2008.

Vi har krav på enhällighet i rådet. Jag har varit öppen tidigare i nämnden och kommer att vara öppen även i dag med att det finns ett par länder som motsätter sig direktivet. Tyskland gör det till och med i sin regeringsförklaring. Det gör att det inte kommer att landa, kan man lugnt säga, eftersom det kräver enhällighet.

Jag har informerat nämnden om detta tidigare. Man vill alltså utöka och få ett mer heltäckande skydd på Europeanivå utifrån olika diskrimineringsgrunder. De diskrimineringsgrunder som i dag inte omfattas av regelverket på EU-nivå är religion, övertygelse, funktionshinder, ålder och sexuell läggning. Det har varit kritik i de medlemsländer som motsätter sig en utvidgning av det tidigare diskrimineringskyddet. Det är bakgrunden till att vi är där vi är. Trots situationen har kommissionen varit tydlig med att man inte vill återta förslaget, utan man vill driva det framåt. Ansvarig kommissionär Reding hoppas att få det framåt.

Det irländska ordförandeskapet har ändå varit relativt ambitiöst i den meningen att man har bedrivit ett arbete med direktivet. Man har framför allt diskuterat direktivets räckvidd, vad som ska omfattas på utbildningsområdet och skäliga stöd- och anpassningsåtgärder för personer med funktionsnedsättningar.

Vid rådet nästa vecka kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport om arbetet under våren. Av rapporten framgår bland annat vilka områden som behöver diskuteras framöver, nämligen förebyggande

åtgärder för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar och gränsdragningar mellan nationell kompetens och EU-kompetens. Trots att man är överens om väsentliga delar av förslaget återstår mycket att göra.

Som nämnden vet är regeringens inställning, och det är den svenska ståndpunkten sedan några år, att vi ska verka för ett brett direktiv mot diskriminering, och vi välkomnar förslaget i stort. Vår inställning är att det är angeläget att EU klarar att säkerställa en gemensam miniminivå för skydd mot diskriminering oavsett diskrimineringsgrund. Ett enskilt land kan naturligtvis gå längre. Det är så detta regelverk är uppbyggt.

Sannolikt kommer det inte att bli någon dramatisk öppning heller under hösten, utan vi sitter där vi sitter. Det kan förstås bli ett nytt politiskt läge i några av medlemsländerna. Vi får se hur man driver frågan vidare under hösten, men varje ordförandeskap försöker hålla liv i lagstiftningsarbetet.

Anf. 178 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet Ullenhag med medarbetare för i dag och önskar en trevlig helg och en trevlig sommar.

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 6 december 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik) den 20–21 juni 2013

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Maria Arnholm med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag inleder med att fråga om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Har statsrådet något att anföra beträffande möte i rådet den 6 december 2012?

Anf. 180 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Det finns inget.

Anf. 181 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen och går vidare till dagordningspunkt 8, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder. Det är en informationspunkt.

Anf. 182 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Vid Epscorådets möte den 20 juni kommer det irländska ordförandeskapet att rapportera hur arbetet med direktivet har framskridit.

Som EU-nämnden väl känner till lämnade kommissionen ett förslag till direktiv i november. Det innehåller i huvudsak en reglering av hur styrelseledamöter ska tillsättas. Den som anser sig förbigången i en tillsättning ska kunna överklaga det och få sin sak prövad i domstol eller av myndighet.

Det här direktivet har behandlats på fyra rådsarbetsgruppsmöten. Flera länder, däribland Sverige, är kritiska till förslaget. Flera länder har också ifrågasatt om det finns någon rättslig grund i fördraget för förslaget. Sveriges riksdag har i likhet med regeringen ansett att förslaget strider mot subsidiaritetsprincipen, och flera andra medlemsstater gör samma bedömning.

För svensk del är direktivet rent konkret problematiskt ur ett aktiebodelagsrättsligt perspektiv eftersom valet av styrelseledamöter i Sverige inte anses som en anställning utan som ett förtroendeuppdrag. Därför känns det konstigt att man skulle kunna överklaga en sådan utnämning. Regeringen menar på ett allmänt plan att regler på EU-nivå är fel väg att gå i den här frågan, och vi jobbar vidare med frågan på andra sätt. På råds-mötet kommer Hillevi Engström att representera regeringen.

Anf. 183 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Vi har en rakt motsatt uppfattning än regeringen i denna fråga och delade inte majoritetens uppfattning vid subsidiaritetsprövningen.

Med anledning av det menar vi fortfarande att detta är en av de allra viktigaste jämställdhetsfrågorna där vi måste ta steg framåt. Lock och pock har inte hjälpt. Vi kan bara konstatera att det är på det sättet. Den ståndpunkt som regeringen här för till torgs är alltså inte den uppfattning som vi socialdemokrater, stora delar av den övriga oppositionen och förmodligen också statsrådet i sina mest hemliga stunder har. Men det är min egen tolkning.

Anf. 184 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Låt mig bara säga att jag inte alltid är så hemlig om hur jag funderar, men när jag funderar så funderar jag alltid utifrån nationell lagstiftning och aldrig utifrån ett EU-direktiv.

Anf. 185 ORDFÖRANDEN:

Tack för förtydligandet! Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 13, Kvinnor och medier: Att främja kvinnors roll som beslutsfattare. Frågan är ny för nämnden. Det är en beslutspunkt.

Anf. 186 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Som EU-nämnden säkert känner till sker det inom EU ett systematiskt arbete för att genomföra FN:s handlingsplan för jämställdhet som antogs i Peking 1995. Varje halvår gör det land som för tillfället är ordförandeland någon uppföljning av Pekingplattformen, och man väljer att jobba med lite olika saker.

Pekingplattformen innehåller tolv huvudområden, och sedan har EU utvecklat indikatorer på tio av dessa områden. Två områden återstår, och det irländska ordförandeskapet har tagit sig an det elfte som handlar om kvinnor och medier.

Under det här halvåret har man för första gången tagit fram indikatorer när det gäller kvinnor och medier. Man har låtit Eige i Vilnius ta fram en rapport på temat där man har gått igenom medlemsstaterna och tittat på hur det ser ut med kvinnorepresentation både i styrelse och i ledningsgrupp i medieföretag i medlemsstaterna.

Baserat på den rapporten föreslår ordförandeskapet tre nya indikatorer som handlar om andelen kvinnor i styrelser och ledningsgrupper och dessutom huruvida det finns jämställdhetspolicyer i medieföretag eller inte. I vanliga fall brukar indikatorerna lite mer tydligt anvisa vad medlemsstaterna ska göra, men eftersom det här är nya indikatorer nöjer man sig rätt långt i slutsatserna med tekniska diskussioner.

Vi överlade med arbetsmarknadsutskottet om förslaget i april, och där fanns det stöd för regeringens ståndpunkt som har varit att välkomna dessa slutsatser men att förändra dem något eftersom de i sin ursprungsförslag var väldigt tydliga med att medlemsstaternas regeringar skulle överlägga med medieföretagen. Det är ju en bit ifrån hur vi tycker att stat och medier ska hänga ihop. Där finns nu skrivningar som vi lättare kan acceptera.

Ytterligare en sak var svår att acceptera. När man talat om könsstereotyper i medierna har man sett det enbart som en kvinnofråga. Där har vi nu fått skrivningar om att det är en fråga för bägge könen.

2012/13:41

14 juni

Anf. 187 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Sverige är ju ofta en förebild på många olika områden inom jämställdheten, men just på medieområdet har Sverige väldigt mycket kvar. Som jag minns det gjordes en utredning för några år sedan som kom fram till att Sverige när det gällde ledande positioner inom medierna bara hade några få procent kvinnor. Det är viktigt att Sverige är med här och tar ledningen och faktiskt visar att vi gör förändringar. Det är ett litet medskick.

Anf. 188 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Jag vill gärna berätta om Eigerapporten, som är rätt intressant. I den rapporten ligger vi väl till. Det finns mellan 40 och 50 procent kvinnor i beslutsfattande positioner, och i styrelserna är det 54 procent. Eige har valt att titta på SVT1, TV4, Dagens Nyheter och Expressen. Där är det alltså goda resultat.

Anf. 189 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Därmed återstår för oss bara att tacka statsrådet med medarbetare för i dag och önska en trevlig helg och en trevlig sommar.

7 § Miljö

Statssekreterare Anders Flanking

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 21 mars 2013

Återrapport från informellt ministermöte den 22–23 april 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 18 juni 2013

Anf. 190 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Anders Flanking med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Vi inleder med att fråga om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då undrar jag, statssekreteraren, om det finns anledning att säga något om informellt ministermöte den 22–23 april eller möte i rådet den 21 mars?

Anf. 191 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Herr ordförande! Jag tror inte att det gör det eftersom det finns redovisat i handlingarna. Jag har inget ytterligare att tillägga.

Anf. 192 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen och går vidare till punkt 3 som gäller förslag beträffande kvaliteten på bensen och dieselbränslen och främjande av användningen av energi från förnybara energikällor. Det är en informationspunkt.

Anf. 193 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Herr ordförande! Den första punkten på rådets dagordning är en lägesrapport om ILUC-förhandlingarna. Frågan var som ni minns uppe till diskussion vid förra miljørådet. Då ILUC diskuteras även av energiministerna har frågan tagits upp av energiminister Hatt inför energirådets möte. Regeringen anser att lägesrapporten ger en god bild av förhandlingsläget och kan godkänna den.

Även om miljørådet nästa vecka inte ska ta ställning till förslaget i sak kan jag ändå passa på att kort beskriva förhandlingsläget. Vissa framsteg har gjorts i diskussionerna. Det handlar om de mindre kontroversiella delarna. Exempelvis har antalet frågor som enligt kommissionens ursprungliga förslag skulle beslutas genom delegerade akter minskat, vilket regeringen har välkomnat.

Det verkar även finnas acceptans för att tidigarelägga de höjda kraven på de utsläpp av klimatgaser som uppkommer vid produktionen av biodrivmedel. Det är enligt förslag av kommissionen. Även detta välkomnas av regeringen.

I den mer kontroversiella frågan om restriktion för konventionella drivmedel, alltså genom ett tak på till exempel 5 procent alternativt införande av de så kallade ILUC-faktorerna, är förhandlingsläget låst. De synpunkter som framförts från olika länder är delvis diametralt motsatta och därför svåra att förena. Ordförandens förslag till mindre långtgående restriktioner har inte fått bredare acceptans. I Europaparlamentet, där frågan har börjat hanteras i utskotten, är förhandlingsläget ungefär detsamma.

Ordförandeskapet har därför börjat sondera terrängen för ytterligare ett alternativ, att ersätta restriktioner med en bindande kvot på 2 procent för avancerade biodrivmedel. Även det förslaget har dock mött motstånd och beskrivs som alltför ambitiöst. Förhandlingarna kommer att fortsätta under hösten och förväntas pågå under det litauiska ordförandeskapet.

Anf. 194 PYRY NIEMI (S):

Jag har en kort teknisk fråga angående det sista om en bindande kvot på 2 procent. Vilken bedömning gör regeringen att det eventuellt kan landa i framöver?

Anf. 195 LARS OHLY (V):

Vi har tidigare haft frågan uppe i nämnden, och då har jag mycket tydligt redovisat Vänsterpartiets uppfattning. I huvudsak tycker vi att regeringens uppfattning är bra. Vi tycker att man kan tidigarelägga det, alltså från 2018 till tidigare.

Om det förslag som tidigare har funnits finns kvar, det vill säga att kommissionen skulle kunna ändra ILUC-förslag genom delegerade akter, är vi starka motståndare till det. Den ryckigheten och den möjligheten för kommissionen att ändra ett rådsbeslut bör inte finnas kvar.

Anf. 196 Kanslirådet MARTIN PALM:

Angående subkvoten är det som statssekreteraren sade ett ganska spretigt förhandlingsläge. Det ordförandeskapet försöker göra är egentligen att vända upp och ned på hela paketet och i stället för en restriktion föreslå en subkvot.

Hur acceptansen för den subkvoten kommer att se ut är i dagsläget oklart och beror på detaljutformningen av subkvoten. Olika länder kan ha olika synpunkter på exakt vad som ska innefattas i en subkvot, exakt hur hög den ska vara och så vidare. Det finns alltså många frågor kring detaljutformningen som måste diskuteras innan man vet exakt hur stödet kommer att se ut.

Vad gäller frågan om ytterligare tidigareläggning hänger den samman med själva nivån, vilket golv eller tak man ska sätta för de direkta utsläppen; ILUC är ju indirekta utsläpp. Där har den svenska regeringen även i förhandlingarna om det ursprungliga direktivet hela tiden hört till den grupp som förordar såväl höga krav på de direkta utsläppen som tidiga ikraftträdanden. Sedan är detta en europeisk förhandling, så det handlar väldigt mycket om vad som är realistiskt inte bara i Sverige utan även i Europa i övrigt, inte minst med hänsyn till befintliga anläggningar.

Anf. 197 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Som svar på om det har blivit färre akter har det blivit det när det gäller de delegerade akterna.

Anf. 198 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 5. Där finns en a- och en b-punkt. Det gäller Förenta nationernas konferens om hållbar utveckling, Rio + 20. Det mest rationella är väl att vi tar allt i ett sammanhang. 5 a är en beslutspunkt och 5 b en diskussionspunkt.

Anf. 199 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Miljörådet kommer att behandla uppföljningen av Rio + 20 i form av rådsslutsatser och ett övergripande post-2015-ramverk och ha en diskussion om Millenniemålspanelens rapport och globala hållbarhetsmål. Rådsslutsatserna har fått stöd vid biståndsministrarnas rådsmöte och förväntas antas slutligt vid rådet för allmänna frågor den 25 juni.

När det gäller den första delen, alltså rådsslutsatserna, välkomnar regeringen de grundläggande principer som fastställs för EU:s position för en global utvecklingsagenda efter 2015. Regeringen stöder även det tydliga budskapet om behovet av en uppsättning universella mål som ska gälla för alla länder för att uppnå en hållbar utveckling i de tre dimensionerna, den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Regeringen vill vid rådsmötet särskilt lyfta fram det grundläggande sambandet mellan fattigdomsutrotning och hållbar utveckling. Likaså avser regeringen att betona vikten av mänskliga rättigheter inklusive jämställdhet, sexuell och reproduktiv hälsa, fred och säkerhet samt samstämmighet för utveckling.

Regeringen vill vidare framhålla vikten av ett hållbart nyttjande av naturresurser med hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

När det gäller punkt 5 b om Millenniemålspanelens rapport och de globala hållbarhetsmålen anser regeringen att det är viktigt att alla processer och bidrag förs samman i ett nytt ramverk för global utveckling efter 2015. Detta inkluderar Millenniemålspanelens rapport, slutsatser från FN-konsultationer som äger rum, kommande översyn av millenniemålen och förslag på hållbara utvecklingsmål från SDG-arbetsgruppen. Panelens rapport är alltså ett av flera bidrag som EU kan inspireras av.

Regeringen anser därtill att det är för tidigt att diskutera specifika frågor som avser pågående förhandlingsprocesser inom FN och ta ställning till just de prioriterade områdena. Det skulle riskera att man föregriper processens gång. Rådsslutsatserna anger då en solid grund för EU just i detta skede.

Anf. 200 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt under punkt 5 a och att det under punkt 5 b finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 6 om en EU-strategi för klimatanpassning. Frågan är ny för nämnden. Det är en beslutspunkt.

Anf. 201 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Rådsslutsatserna om klimatanpassning är rätt allmänt hållna. En utestående paragraf inför rådsmötet är 6 § där det finns förslag om att nämna specifika konsekvenser av ett förändrat klimat.

Regeringens ståndpunkt relaterad till slutsatserna är att man föreslår att Sverige välkomnar förslaget till rådsslutsatser. Regeringen anser att systematiskt arbete med klimatanpassning är av stor vikt. Regeringen anser att det måste vidtas åtgärder både i utsläppsminskande och i klimatanpassande syfte, vilket också förs fram i slutsatserna. Regeringen ser positivt på en EU-strategi för klimatanpassning med fokus på informationsutbyte och på integrering av konsekvenser av klimatförändringar på EU:s övriga policyområden.

Regeringen har föreslagit och fått gehör för skrivningar i rådsslutsatserna om att användningen av medel från Life ska ses som ett komplement till andra EU-medel för att stödja anpassning och kapacitetsutbyggnad. Regeringen anser att klimatanpassningen måste integreras i EU:s fonder och relevanta politikområden och vara en del i varje aktörs ordinarie verksamhet.

Regeringen anser att de underlagsrapporter som kompletterar strategin och behandlar bland annat klimatsäkring av den gemensamma jordbrukspolitiken är en bra grund för fortsatt arbete. Konsekvenserna av ett förändrat klimat varierar mycket beroende på nationella, regionala och lokala förutsättningar. Regeringen, liksom övriga medlemsstater, anser därför att anpassningsåtgärder och prioriteringar behöver anpassas till nationella och regionala förutsättningar. Åtgärder för klimatanpassning på nationell nivå ska därför inte regleras genom en juridiskt bindande strategi på EU-nivå.

Beträffande den utestående 6 § är regeringen öppen för att inkludera specifika effekter av klimatförändringar i slutsatserna. Det är därför viktigt att i slutsatserna inkludera konsekvenser som drabbar både norra och södra Europa. Arktis är särskilt sårbart för ett förändrat klimat. Sverige kommer därför att nämna Arktis på miljørådet när särskilt utsatta områden diskuteras.

Anf. 202 LARS OHLY (V):

Det här är en bra och viktig strategi. Det finns två synpunkter som vi har fört fram tidigare och som jag vill upprepa.

Det första är att inga andra miljörelaterade verksamheter ska drabbas när man försöker få fram pengar till dessa klimatanpassningsåtgärder. Det gäller framför allt Lifes naturvårdsbevarande insatser inom EU. Men det finns även andra program som enligt skrivningarna nu skulle kunna drabbas.

Det andra är att det finns många politikområden som måste underordnas klimatanpassningsstrategin för att den ska kunna bli lyckosam. Vi tycker att Sverige mycket tydligt ska driva att även andra politikområden måste ta sitt ansvar för klimatanpassningen.

Jag vill anmäla avvikande mening eftersom det är en beslutspunkt.

Anf. 203 PYRY NIEMI (S):

Jag har först en kunskapsfråga. Vilka delar ur Life ska användas för denna typ av insatser? Det finns lite olika ingångar där.

Det andra som jag vill ta upp handlar lite grann om det som Lars Ohly var inne på, nämligen att detta är ett mycket bredare penseldrag att jobba med. Det handlar bland annat om hur det kan utvecklas till exempel inom jordbrukssektorn som ofta utsätts för hårda klimatprövningar. Hur kan man använda jordbruksbudgetar för den här typen av aktiviteter?

Det handlar om oerhört mycket pengar som på sikt måste investeras inom EU, både för förebyggande arbete och för upprustning när det väl har skett översvämningar och liknande. Därför är det viktigt att regeringen nu är observant på detta och i de fortsatta förhandlingarna tar med sig att man inte bara kan titta på Life som alternativ finansieringskälla, utan det måste finnas fler finansieringskällor för att medverka till detta.

Sedan ska det mycket tydligt redas ut vad som är nationella åtaganden och vad som är EU-åtaganden. Det är inte heller helt glasklart. Inte ens Sveriges krisberedskap är alltid helt glasklar och god i dessa sammanhang. Många frågor måste lösas. Life är förvisso en viktig finansieringskälla, men det får inte hamna i ett läge där man använder det som ett slags alibi för att jobba vidare med de mycket större frågorna.

Anf. 204 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Som svar på frågan kan jag säga att man egentligen ska se Life som ett komplement till andra EU-medel för att stödja anpassningen och kapacitetsutbyggnaden. Då är det viktigt att allt integreras inom olika politikområden. Jag tror att jag tidigare sade att vi ser det som viktigt att detta integreras inom olika fonder inom EU och också inom de olika politikområdena, så att det inte bara blir inom ett begränsat område.

Det pågår förhandlingar om Life. Det är därför svårt att just nu säga hur detta kommer att falla ut, men det är klart att Sverige driver dessa delar i diskussionerna. Det är lite svårt att säga var det kommer att landa. Det är naturligtvis mycket viktigt att se till att finansieringsfrågorna blir lösta. Självklart är det så.

Anf. 205 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi har noterat avvikande mening från Vänsterpartiet. Vi lämnar punkt 6 och går vidare till punkt 7, Övriga frågor. Har statssekreteraren något att anföra?

Anf. 206 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Herr ordförande! En av dessa delar kommer att lyftas fram, och det handlar om mikroplaster. Nederländerna har tagit ett initiativ till en övrig fråga inför miljörådet om att man ska titta på möjligheterna till ett förbud mot mikroplaster i kosmetiska produkter.

Miljöminister Lena Ek har för avsikt att uttala sig positivt med anledning av Nederländernas initiativ. Vidare avser ministern att föra fram att det bör övervägas om ett sådant förbud även bör inkludera andra produkter som innehåller mikroplaster, till exempel rengöringsprodukter i hushåll.

Regeringen kommer att ställa sig bakom initiativ till undersökning av ytterligare källor till dessa mikroplaster som också finns i haven. Det var den övriga fråga som jag tänkte beröra.

Anf. 207 PYRY NIEMI (S):

Detta är förvisso positivt. Jag har en formaliafråga om hur, var och när. Är det en diskussionspunkt? Är det en förberedelse? Vilken typ av status har initiativet?

Anf. 208 Statssekreterare ANDERS FLANKING:

Det är en informationspunkt. Nederländerna har tagit initiativet som vi avser att stödja.

Anf. 209 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 7. Vi tackar statssekreterare Anders Flanking med medarbetare för i dag och önskar en trevlig helg och en trevlig sommar.

2012/13:41

14 juni

Innehållsförteckning

1 § Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 LARS OHLY (V).....	2
Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 9 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 11 ULF HOLM (MP).....	3
Anf. 12 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	4
Anf. 13 JOHNNY SKALIN (SD)	4
Anf. 14 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 JOHNNY SKALIN (SD)	5
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	5
Anf. 19 LARS OHLY (V).....	6
Anf. 20 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	6
Anf. 21 LARS OHLY (V).....	6
Anf. 22 BO BERNHARDSSON (S).....	6
Anf. 23 FREDRICK FEDERLEY (C)	6
Anf. 24 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	7
Anf. 25 JOHNNY SKALIN (SD)	8
Anf. 26 LARS OHLY (V).....	8
Anf. 27 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	8
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 29 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	9
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 31 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	9
Anf. 32 JOHNNY SKALIN (SD)	9
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 34 JOHNNY SKALIN (SD)	10
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 36 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	10
Anf. 37 JOHNNY SKALIN (SD)	11
Anf. 38 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	11
Anf. 39 LARS OHLY (V).....	11
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 41 LARS OHLY (V).....	11
Anf. 42 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	11
Anf. 43 LARS OHLY (V).....	11
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 45 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	12
Anf. 46 BO BERNHARDSSON (S).....	12
Anf. 47 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	12
Anf. 48 Finansrådet JENS GRANLUND.....	13

Anf. 49	ORDFÖRANDEN	13
Anf. 50	Statsrådet PETER NORMAN (M)	13
Anf. 51	BÖRJE VESTLUND (S)	13
Anf. 52	ULF HOLM (MP)	13
Anf. 53	PYRY NIEMI (S)	14
Anf. 54	Statsrådet PETER NORMAN (M)	14
Anf. 55	Finansrådet FREDRIK BYSTEDT	14
Anf. 56	LARS OHLY (V)	14
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 58	Statsrådet PETER NORMAN (M)	15
Anf. 59	TERES LINDBERG (S)	15
Anf. 60	Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM	16
Anf. 61	TERES LINDBERG (S)	16
Anf. 62	Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM	16
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 64	Statsrådet PETER NORMAN (M)	16
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 66	Statsrådet PETER NORMAN (M)	16
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 68	Statsrådet PETER NORMAN (M)	17
Anf. 69	TERES LINDBERG (S)	17
Anf. 70	Statsrådet PETER NORMAN (M)	17
Anf. 71	LARS OHLY (V)	17
Anf. 72	Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM	18
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 74	Statsrådet PETER NORMAN (M)	18
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 76	Statsrådet PETER NORMAN (M)	18
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 78	Statsrådet PETER NORMAN (M)	19
Anf. 79	LARS OHLY (V)	20
Anf. 80	Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	20
Anf. 81	LARS OHLY (V)	20
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 83	Statsrådet PETER NORMAN (M)	20
Anf. 84	BO BERNHARDSSON (S)	21
Anf. 85	Statsrådet PETER NORMAN (M)	21
Anf. 86	BO BERNHARDSSON (S)	22
Anf. 87	Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	22
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 89	Statsrådet PETER NORMAN (M)	22
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	23

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor (hälso- och sjukvård).....	24
Anf. 91 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 92 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	24
Anf. 93 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 94 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	25
Anf. 95 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 96 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	25
Anf. 97 ORDFÖRANDEN	26

Anf. 98	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	26
Anf. 99	BÖRJE VESTLUND (S)	26
Anf. 100	Departementssekreterare JOAKIM SVENSSON	26
Anf. 101	ORDFÖRANDEN	26
3 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)	27
Anf. 102	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 103	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	27
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 105	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	27
Anf. 106	LARS OHLY (V)	28
Anf. 107	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	28
Anf. 108	LARS OHLY (V)	28
Anf. 109	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 110	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	28
Anf. 111	JOHNNY SKALIN (SD)	29
Anf. 112	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 113	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	29
Anf. 114	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 115	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	32
Anf. 116	ORDFÖRANDEN	32
Anf. 117	FREDRICK FEDERLEY (C)	32
Anf. 118	LARS HJÄLMERED (M)	33
Anf. 119	MEERI WASBERG (S)	33
Anf. 120	BÖRJE VESTLUND (S)	34
Anf. 121	LARS OHLY (V)	34
Anf. 122	JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 123	MARIE GRANLUND (S)	35
Anf. 124	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	35
Anf. 125	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 126	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	37
Anf. 127	Departementssekreterare WIVI-ANNE HULT	37
Anf. 128	KARL SIGFRID (M)	37
Anf. 129	MEERI WASBERG (S)	37
Anf. 130	BÖRJE VESTLUND (S)	38
Anf. 131	MARIE GRANLUND (S)	38
Anf. 132	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 133	LARS OHLY (V)	38
Anf. 134	ULF HOLM (MP)	39
Anf. 135	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	39
Anf. 136	MARIE GRANLUND (S)	39
Anf. 137	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	40
Anf. 138	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 139	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	40
Anf. 140	MARIE GRANLUND (S)	40
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 142	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	40
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 144	FREDRICK FEDERLEY (C)	41
Anf. 145	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 146	Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	41

Anf. 147 Rättssakkunniga PETRA FORSLID	41
Anf. 148 ORDFÖRANDEN	42
Anf. 149 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	42
Anf. 150 ORDFÖRANDEN	42
4 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning)	43
Anf. 151 ORDFÖRANDEN	43
Anf. 152 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	43
Anf. 153 MEERI WASBERG (S)	43
Anf. 154 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	43
Anf. 155 ORDFÖRANDEN	43
Anf. 156 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	44
Anf. 157 PATRIK BJÖRCK (S)	45
Anf. 158 LARS OHLY (V)	45
Anf. 159 JOHNNY SKALIN (SD)	45
Anf. 160 ORDFÖRANDEN	45
Anf. 161 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	46
Anf. 162 ORDFÖRANDEN	47
Anf. 163 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	47
Anf. 164 LARS OHLY (V)	48
Anf. 165 Kanslirådet KARIN SÖDERBERG	48
Anf. 166 ORDFÖRANDEN	48
Anf. 167 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	48
Anf. 168 JOHNNY SKALIN (SD)	51
Anf. 169 ORDFÖRANDEN	51
Anf. 170 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	51
Anf. 171 ORDFÖRANDEN	51
Anf. 172 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M)	52
Anf. 173 ORDFÖRANDEN	52
5 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)	53
Anf. 174 ORDFÖRANDEN	53
Anf. 175 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	53
Anf. 176 ORDFÖRANDEN	53
Anf. 177 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	53
Anf. 178 ORDFÖRANDEN	54
6 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialpolitik)	55
Anf. 179 ORDFÖRANDEN	55
Anf. 180 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	55
Anf. 181 ORDFÖRANDEN	55
Anf. 182 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	55

Anf. 183	BÖRJE VESTLUND (S).....	56
Anf. 184	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	56
Anf. 185	ORDFÖRANDEN	56
Anf. 186	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	56
Anf. 187	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	57
Anf. 188	Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	57
Anf. 189	ORDFÖRANDEN	57
7 §	Miljö.....	58
Anf. 190	ORDFÖRANDEN	58
Anf. 191	Statssekreterare ANDERS FLANKING	58
Anf. 192	ORDFÖRANDEN	58
Anf. 193	Statssekreterare ANDERS FLANKING	58
Anf. 194	PYRY NIEMI (S).....	59
Anf. 195	LARS OHLY (V).....	59
Anf. 196	Kanslirådet MARTIN PALM	59
Anf. 197	Statssekreterare ANDERS FLANKING	59
Anf. 198	ORDFÖRANDEN	59
Anf. 199	Statssekreterare ANDERS FLANKING	60
Anf. 200	ORDFÖRANDEN	60
Anf. 201	Statssekreterare ANDERS FLANKING	60
Anf. 202	LARS OHLY (V).....	61
Anf. 203	PYRY NIEMI (S).....	61
Anf. 204	Statssekreterare ANDERS FLANKING	62
Anf. 205	ORDFÖRANDEN	62
Anf. 206	Statssekreterare ANDERS FLANKING	62
Anf. 207	PYRY NIEMI (S).....	62
Anf. 208	Statssekreterare ANDERS FLANKING	62
Anf. 209	ORDFÖRANDEN	63